

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

308436

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

చెన్నపట్టణము 1915 నం॥ మార్చినెల 23 వ తేది మంగళవారము

No. 323

సంపుటము. ౧.

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ చతుర్థి.

సంచిక 323

గమనింపుడు.

పోస్ట్ టెక్ కలములు (బంగారు పోస్టు కలములు) సెప్టెంబర్, డిసెంబర్, మొదలైన వాటిని కొద్దిగోజువరకు వాడవలెను. సెప్టెంబర్ ను 1-8-0 మొదలుకొనిగలవు. డిసెంబర్ ను 55-0-0 లు మొదలు కొనిగలవు. పోస్టు కలములు అతీతము ను 17-8-0 మాత్రమే. (పో) పోస్టు కలము 6-0-0 మొదలు రకములు గలవు.

వాతనోష్ఠి తలనోష్ఠి పుట్టిపుట్టిన వాణ్యమైన మందు యిది 6 అణాలుమాత్రమే. ప్రతియింట నుండవలెను.

గురువు లేకనే అనేకపాటలను పోస్టు కలముల వై నాయించుకొన్నది ను 8 లు వెలగల వాటితో వైస పుట్టుక ములు మాత్రము కొద్దిపడు అన్నది. గమక యీ పుట్టుకమును పోస్టు కలములకు చెప్పవలెను నుండి మీ కేవలపుట్టుక కా లికినా వెంటనే పంపగలము. ముందుగా ధరలను తెలుసు కొని నోరొకవారు డిప్యూకాన్స్ వాయనలెను.

మద్రాసు స్టాంపు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ

15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అవసరమైన

ప్రయమును తగ్గింపుడు.

శ్రేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన భిక్షుకలపయే. అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రత్తగా నుండి చాలలాభము కలదు. శేయేల, మానవ గృహమునకు కావల సిన గంగూను శ్రేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములువరకు పనికివచ్చు అన్నిరకములు; కమ్ములు, వానములు, బల్లలు, దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా కొరకును.

ఆర్. యస్. ఆర్. బటన్సు.

స్త్రీలమార్కు పలకలు. రీపరుబద్దలు మొదలుగాగల వన్ని మర్యాదతర మార్కుల పయన్న మద్రాసు ధరంకంకె తక్కువ. బెజవాడ, లెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాములను మద్రాసుకంటే కాకినాడ, సామీయము; రెయిలువార్డులు తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

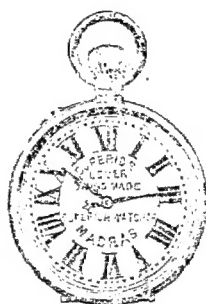
ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టు, కలపనకులు, కాకినాడ.

సుపర్మెయిర్ లిమిటెడ్ బ్యాంకులు వాచి.

గొలుసుతో సహా ధర ను 3.0-0. పోస్ట్ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.



ఈ గడియారము దయముగా

మాకంటే నీకు ఎట్టినిగా

లో నుండినది యిందును.

ఇది 5 చుట్ట కండ్లము తలనీ

మును, డిజైన్ తో ఆమె గ్లాసు

జోమునుగలిగి మొదలుపెట్టబ

దగియుండును. పెద్దమానా

భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి

కించి యుండును. నీకు నుండి

మాత్రే తయారుచేయబడినది. కాన నువ్వెప్పుడు చిక్క

ఒకరోజునను నీ కుమారుని తలంపుతో తక్కువ వలనంది

కిమి. చాల కాలము పనిచేయుటకీ, స్వల్ప ధరగల గడి

యార మిడియంకటియోనుని యనుభవించునా తెలియదు ఇది

కానక గడియారములు బ్యాంకు యొక్క ప్రత్యేకములు గం

లమున్నది. ఒకటి కొనుగి చూడుము. మా కలెండరు

కనేకులు కొని గుంతునీచిరగిన, జేటుమాట తెండుకు

బుద్ధిచుకు వాచి వాచి, వాచివాచి వాచి వాచి

క గ్లాస్

విజయవరములకు, విజయవరములకు, వాచి వాచి

వాచివాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి వాచి

హాఠి ౦జిహాలు.

శాప ర్యాసము.

పురపారి శుద్ధ్యము.

అశేకమందికి సదుపాయము.

కాత్మకములు.

మౌనము వలన.

కాలమానము.

జమూబండి

జీవోన్ము

అంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తు.

యక్షిణీవిద్య.

మునిసిపల్ కౌన్సిలర్.

తూని వా ర్లు,

కాల సిద్ధి - ఆరోగ్యము.

రామానుజ పు స్తకభాండాగారము.

మార్పులు.

స్వేషణవర్కు డిపార్టుమెంటు

వాటరువర్కు సైక్ ను

నీటి సపయి నాపి వేయటం.

24 గంటలకు కావలసిన నీటిని ప్రజలు నిలువ చేసి కొనవలెను. ఆలోచన చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నము చేయబడును. అనుకూల అనుదర్శనము లేమైన తల్లిని దీనిచే ఇంత కష్టము అలభ్యమైనను కావచ్చును.

ఇందులో విషరింపబడని ప్రదేశ ములలో కూడ నీటిసప్లయ తగ్గవచ్చునుగాన నాప్రాంతము లలోని వారుకూడ నీటిని నిలువచేసికొనుట మంచిది.

రెవెన్యూ
రమూలు
జి. సి. మొలసీ ఐ సి. యస్.
ప్రసిద్ధి.
జి. సి. మొలసీ ఐ సి. యస్.
ప్రసిద్ధి.

స్థానిక వార్తలు.

దీపముల వేళ. — నేడు, శేపు సాయంకాలము 6-49 గంటలకు దీపములు వెలిగించవలయును.

కాలమాన నిత్య. — నిన్న సభికోష్ఠానికి 90-2 మాత్రము, అధిష్ఠానానికి 13-3 మాత్రము.

గౌ. ఆర్. సి. సి. కార్, ఐ. సి. ఎస్. గారు. — ఈనెల 30వ తేదీ యనంతర ముఖ్యాధికారులు పీఠికా గుంపులను సెలవొసంగబడింది.

మెలాపూరు సంగీత సభ. — ఈనెల 18వ తేదీ తో వారంభమైన ఈమాయకథా కాలక్షేపముల సమితియ సభాసభ్యులకు సి. రామానుజము సెట్టిగారు రూ 250 ల విరాళము సొంతసేవారు.

ఎలక్ట్రీక్ ట్రాన్స్ మేలు. — మెలాపూరు నందలి ప్రకాశశక్తికర స్వామి ముత్తనము సందర్భమున జరగు మాదక వాటి యధికారమున సేవకు ప్రజలపాపుల కనుకూలములగు చెత్తలెత్తవారును 4-80 గంటలకు చాకలి పేటనుండియు రాయపురమునుండియు మెలాపూరునకు వార్షికు డ్రెడ్జికిని ట్రామబండ్లు జేయజేయును.

శ్రీమెంట్లను శ్రీభువంశతులు. — కడప జిల్లా వారము తెల్లవారి శ్రీభువంశతులు చక్రరక్షక సమేతము సి. రామానుజము సెట్టి గారిని సందర్శించ విశేషిరి. రామానుజము సెట్టిగారును ఆయన సోదరుడు రామసాహెబు కణ్ణను సెట్టిగారును శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగి తమ యారాము చుట్టునున్న యిహపరాధిభ్యమొసంగి మాలాంకృతులను గావించి విడుదలయిరి.

బుకప్రచారము. — బాట్లపల్లె ఆదియప్పనాయకునివిధిగా మున్న నొకబండిగుట్టయందలి పుస్తకశాస్త్రమును, ఈసందర్భమున 10 ఏండ్లవయసుగు మునిసామియను నొక పిల్లవానిని, 25 ఏండ్ల వయసుగు యొకమూలవానిని గాయములు తగిలెను. బండివానికిగూడ గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు వీరిని జైలరాసుపత్రికి తీసికొనిపోయి చికిత్సలొనఁచిరి.

శ్రీల కుపాహారాభివృద్ధి. — మున్న యాది వాము సాయంకాలము కిల్వాకము పూర్వపు హోటల్ నందలి హోటల్ పూర్వపు మదరాసు హోటల్ అధిషియల్ డిప్రీ వి. మానీలామణిపిల్లగారి భార్యగారు చాలమంది హోండ్ల శ్రీలను సహజేతరచి వాంకోక యువపారా తిధ్యమొసంగిరి. పరశుపాకము హిందూపాలికా పాతశాల యందలి విద్యార్థియులు కోటాలము వైచియ గానవివోద మొనర్చియు చూడ నానందపరవతులగావించిరి. ఈపాహారా సంఘము తాంబూల సమర్పణముతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

హోండ్ల శ్రీల సభ. — ప్రారంభ శ్రీసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రంద కడపజిల్లావారమువాడు సాయంకాలము తిరువల్లియందలి గవర్నమెంటు ప్రెయిమంగు స్కూలు చాలాలో హోండ్ల శ్రీలసభ యొకటి సమావేశమయ్యెను. డి. సదాశివయ్యగారు భార్యగారిగ్రామసాధిత్యము విహించిరి. ఇందుమించి ౧౩౦మంది శ్రీలు సభకు విశేషియొందిరి. శ్రీమణులు చదువుగారును, మినాక్షిమ్మగారును, కృష్ణవేణమ్మగారును, సహోదరి ఆర్. ఎస్. ముప్పలమ్మ, డి. వి. ఎల్. డి. గారును ప్రసంగించిరి. ఆ గ్రామసాధిత్యరాజిక కృష్ణ తాధివాదములర్పించుటతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

ప్రభుత్వమువారి ప్రసూతి వైద్యాలయము. — ఇంటి నీనయను సహా అనీష్టంట్లు కర్ణూల డాక్టరు డిమాజు గారికి ప్రభుత్వమువారు రావుసాహెబు విరుదును సొంతగుటకు పుంపులించుకొని డాక్టరుగారిని సహించి యుభివం దించు నెదియు కడప జిల్లావారమువారు సాయంకాలము ఆయాసుపుత్రి యాభ్యుదయందలిను సమావేశమై యాభ్యుదయమునకి యొకసభ గావించిరి. మావంశమొండెంటు మేనమామ. డి. వి. ఎస్. హింగి ప్రసా, ఐ. ఎస్. ఎస్. గారుగ్రామ సాధిత్యము ప్రసంగించిరి. ఈ పాహారా సంఘము లెట్ల నెంటు డి. చంద్రా, డామన్, ఐ. ఎస్. ఎస్. డి. గారును తే. పిల్లగారును ఆ గ్రామసాధిత్యగారును డాక్టరు డిమాజు గారిని ప్రసూత్యార్థమున సభించించుచు ప్రసంగించి సభను ముగించిరి.

జాబులు.

సమాధానము.

అయ్యో, 8-15 తేదీగల మీ చిత్రంలో నా యాంధ్రదేశరూప కమితై వ్రాయబడిన విమర్శనము చూచితిని. అందలి ఒకటి రెండుమాట లిప్పుటి గ్రామ్యభాషాభిమానును జూపుచుండుటచే సమాధాన వివాదవలననవచ్చినది. (1) "సంస్కృత మాతృ కలా." ప్రాకృత ప్రశంస గలిగినపుడు ఆంధ్రములో సమకరింపఁ దగిన సమంజసమార్గ మేదియను విషయమును తమకు తోచియున్న తెలియపరచినారు. ఆ ధర్మమున మాత్రమును మతభేద ముండక పోదు." అని విమర్శనము. పూర్వమహాత్మినియు నిర్మించి నదియుఁ బూర్వమహాత్మలు ద్రోశ్చివదియు నెవరో యొక రిద్దలుకక్కడ దక్కిన యిప్పటికపు (సంసరించుచుండునగు) మార్గమునే తెలియఁబడిచితినిగాని నాకుఁ దోచియున్న తెలియఁ జేయలేదు. ఇప్పుడు మతభేద ముండునదని నేనెఱుంగఁచి గారు. (2) "సింధ్యగ్రామ్యం తెల్లవిధముల బయోగింపఁదగ దని వ్రాసిరి. అసింధ్యగ్రామ్యముగలి యేమి యొకటికో తెలియరాదు" అని విమర్శనము. అసింధ్యగ్రామ్యుని పూర్వ మహాత్మలుబయోగించిన తక్కువెట్లందగిన కొన్ని పదములకుఁ జెల్లమన్నది గాని యిదిభాషలోఁ దక్కుమాదులవలె నొకపెద్ద కాఖ్యగారు. గ్రామ్యములో సంకల్పాఖ్యము. సింధ్య గ్రామ్య ముపయోగింప రాదని చెప్పట చేతనే యాయ సింధ్య గ్రామ్య పదములు పయోగింప వచ్చునని పరిశేష న్యాయమునఁ జెలియుచునే యున్నది. కావున పరిగూర్చి వేలుగా నూత్రంప నావశ్యకత కనఁబడలేదు. (3) "...ఈత్రు మప్రేతరములకు సభ్య వ్యాసహాళిక భాష సుపయోగించినం దప్పు. దృశ్యకావ్యములు రక్తిగొలపఁజాలవలయును సంస్కృత నాటకములలో ప్రాకృతము బుపయోగించుచే నాత్యయము" అని విమర్శనము. సంస్కృత రూపకములలో సుపయోగింపఁ బడిన ప్రాకృతము సింధ్యగ్రామ్యమువంటి దయ్యెనేని యీ విమర్శనము గ్రహింపఁదగినదే యగును గాని యది సమాజిక మగుటచే నీ యభిప్రాయము ప్రామాదిక మగును. ఇదిగాక ప్రత్యేక మొకభాషయై గ్రాంథికస్థితిఁజెంది గౌరవింపబడుచు న్న ప్రాకృతముతో వాంఛములో నొక కాఖ్యయై లక్షణవిరుద్ధమై భిన్నభిన్నమై గ్రాంథికస్థితికి రాదగక దినదినము మారుచు నెం దుచున్న వ్యాసహాళికమనేడి గ్రామ్యమును బోల్చుట యసం గతము ననుచిత్తునగును. (4) "ఈయంధ్రదేశరూపక ర్తలు స్వతఃప్రచించి మాత్రమొకరింపక ద్వైవిధ్యమును నూచించి యుండిక బాగుండును" అని విమర్శనము. ఇదియుట్లుండదగు నని చెప్పఁదగిన యొక్కవిషయమున రెండుమాటలు సెప్పట నిశ్చయజ్ఞములేమిని నూచించును. భాషాభివృద్ధి ప్రసంగమున రెండువిధములుగా నూచించుట యసీరవి త్రతట లక్షణముగాని నిరూఢములకి లక్షణముగాదు. వివాదభూయిష్టమై యాంధ్ర లోకమున కసమృద్ధిమగుచున్న గ్రామ్యమున కసకాళ మిచ్చుట పరిహాసాస్పదముగాదా? కావున "ఈలోపమున్నదని" యిది గ్రామ్యమున కసకాళము గలిగింపకపోవుటను లోపముగా నెంచటం యెంతమాత్ర ముచితముగాదు. ఏకపక్షాభిప్రాయపు విమర్శన మర్హముగాదు.

మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుండితుఁడు.

ప్రదీపాలవారు తెమయభిప్రాయముల వెలియుచుట నమంజన మేయినది. కాని విమర్శగ్రామ్య భాషాభిమానును నూచించుచున్నదివ్రాయట ఆలోచనమిద వ్రాసియున్న కాన రాదు. విమర్శకులకు నట్టియభిమానును ఆలోపింపవలయుట తో నేటినుప్రసిద్ధగ్రాంథికపక్షవలయులకు వండితులను తెలియకనే వానివారోపించువారగుచున్నారనటను కాన్తుల వారు సహించలేరి. కొంచెముప్పటి గ్రంథరాజిలోని యుత్తమ నాటకములనెల్లిపరిశీలించినయెడల మాయము ఎక్కువైతనను స్ఫురించునగాన ప్రత్యేకకృత్యమునేగొని కృష్ణముగావచ్చి నెంపవలయువాని ముఖమున నెట్లుచేయలేదు. ఆంధ్రభాష యందు నాటకము లిట్టివిలే ప్రయతిని. పాత్రయన ఘడితమగు భాష నావయోగించుటచేత తద్భాషనవిమర్శ తీర్మానమైన దనిచెప్పటకు విలులేదు. అందులో గ్రాంథికపక్షవలయులకు కనిపించుటలే విధేయమున్నది. ఆంధ్రసభిమానకర్తగాను మాన లక్షణములను తీర్మానములని వివరసి సాత్రానుసార ముగా నొకవిధమగుభేదము పోషింపజూచినారు. శ్రోత విషయము విమర్శనానందునప్పుడు విమర్శనతక్కువొక

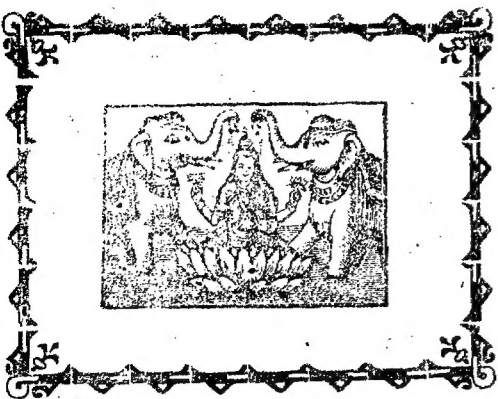
సమకాలికాభిప్రాయములు

గుత్తమిద వలసపోవుట హోండ్లపులు గుత్తమిద వలసపోవు కష్టకారణ ముగా నుండుటకంటె నెక్కువ భాగముగానున్నట్లు గ్రహిం పబడినదనియు, కొన్ని మాత్రము మాత్రము గావించి యాపద్ధ తినే సంస్కరింపవలసి యున్నదనియు కామన్యసభలో రాబట్టుగారు చేసిన ప్రతిపాదనము హోండ్ల చిత్రపుత్రికి తృప్తికరము కానేరదు. మూలము గుత్తకు వలసపోసికొని పోయెడి యధినివశములలోని హోండ్ల వాస్తవ్యుల నడిగి తెలిసికొనిన యభిప్రాయములపట్టి మాదంగా, ఈ పురాతన పద్ధతివని భాషమును సౌభ్యములును విశ్వాస పాత్రములుగానుండుట మాత్రమేకాక యానధితి పరిత్యజింపఁ బడవలసియు నిరంతరము దృఢముగా వోచుచున్నది. పనివాండ్రు మంచుకొలిచొరవనవిషయము, అనేకులు దాఁ మునిసటకూడ సకాళమున్నదగు విషయమును సభ్యులుచే కాని, పిరికై పడవలసికన్యకమ్మయు భాషమును పరిగణించుట కు విలులేకంతగామించియున్నది. ఈకష్టపులు శరలము పరా సంబంధములుకావు. మనుష్యులకు శేవమాపారమువల నే నీవివరజాలదు; ఈవిషయము క్రైస్తవులకుమాదకక్క గ తెలిసియుండవలెను. గుత్తము గావించఁబడిన యీవాగ రకదాస్యమునందలి నైతికలోపము లసంఖ్యాకములు. ప్రమాద హేతువులు; వాని నెక్కువెట్లుబుఁగాని తృణీకరించుటకఁ గాని విలులేదు. ఈ పద్ధతి దేశీయాత్మగౌరవమునకు భంగకర ము, అధికరణ హేతువును. ప్రతి యధినివేశవాస్తవ్యుల లాభ ము సమిత్రము ప్రతికూలపద్ధతులవలన దాస్యముకొఱ కొడల కొలంది నెగుమతి చేయబడుటకంటె హోండ్లపులు తను జీవితమునం దధిక గౌరవాన్నద మయిన వృత్తి యుండ వలెను. లోకమిదవలె నెంతమాత్రమును మన ప్రాచీనదేశ ములో దాస్యవృత్తి నిమిత్రము శరమాడుటకు విలువడఁగా దదు. మనుష్యుల కమూల్యభూమణమైన స్వాతంత్ర్యమును చెడఁగొట్టుకొనవలసిన యక్కడలేకుండ, హోండ్లపులు వలస పోయిన పోవచ్చును; లేదా వారు స్వదేశమందే నివసించు చున్నను, సరియైన యేర్పాట్లు జరగునెట్లదేశపురులందఱును జీవించుటకు వలయునంత యవకాళము హిందూదేశమునందే కలదు. ఈసమస్యను విచారించునపుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వ మువారును రాజకార్య దృష్టిగారును హిందూదేశసన్యాసును దేశీయాత్మ గౌరమును ద్వీపధమునందుంచు కొనవలెనని మాకోరిక. బ్రిటిండియన్ పరిపాలనముయొక్క యాదర్శము సాధ్యమైతంతరజు దేశీయప్రభుత్వముగా సంపదనవలయు యగునేని, ఈ సమస్యనే కాక తక్కిన సమస్త సమస్యలను విచారించు నపుడు ను వాంఛియుం దీవిషయమే మెఱుగుచుండవలెను. వారియాదర్శ మట్టిదిగాక యన్యథా యుండనేరదు. వారావిషయములను దృక్పథమునందుంచుకొనఁజెడల, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముయొక్క కాశ్యత నైర్వయనకన్నటికిరి భిన్నము కలుగనేరదు. ఇంతకు నీవిషయమును ప్రతివాఁడును నిరంతరము మనఃపూర్వకముగ నభిలషించి ప్రయత్నింపవలసినదై యున్నది. అని రీదమప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆశ్రా త్తవిషయమునకు నియమచేయుట ఏకపక్షాభిప్రాయ విమర్శనమగుననిన సమంజసముగా నుండును. కాన్తులవారు ప్రాకృతమునకు వ్యాసరణమున్నదని ఆంధ్రసభిమానభాషకు లేదనియువ్రాసిరి. సంస్కృతనాటకరత్న సంస్కృతము మాత్రమేకాక ప్రాకృతమునుగూడవాడుట నన్నదర్శవాదు గాని సలక్షణమనికాదు. ముఖ్యోద్దేశము గ్రహించియెడల సంస్కృతభాషాటకములలోని ప్రాకృతభాషకును ఆంధ్ర భాషానాటకములలోని వ్యాసహాళికభాషకును, వ్యాసహాళిక భాషయనేలే, గ్రామ్యభాషను సామ్యము కల్పింపకపోదు. ఈమాత్రము సామ్యమువలెకావులేదే అట్లుమాపువారందఱును గ్రామ్యభాషాభిమానులు కాకాలము. సం]

దేశోద్ధారకుడగు గోకేచరిత్ర ఈ వ్యాసభాగి వసిత్ర చరిత్ర ముందు నిపు లయగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు ముఖ్యముగ సాంస్కృతికు ఈ ముగిసియు వాద్యు నీయును. శ్రీంకృత ముచ్చలోనున్నది. చంద్రవదనని. పాచ్. వి. కృష్ణలింకుకో. చిత్రావ్రవేట, ముగిసాను.

31-వ: తేరువీధి, తిరువల్లి శ్రీనివాస, చెన్న పట్టణము.



ఆంధ్రపత్రిక

1915వ సం॥ నూర్చి నెల 23 వ తేది

మంగళవారము.

స్త్రీవిద్య.

మొన్న శనివారము సాయంత్రము పచ్చయప్ప కళాభవనమున కలవల తిరువేంగడ నాథము శ్రేష్ఠిగారి బాలికా పాఠశాలయొక్క సాంవత్సరికోత్సవమును బహుమాన ప్రదానమును జరిగెను. న్యాయమూర్తి బేకువెల్లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కాన్యా సతిగారు బహుమతుల పంచిపెట్టిరి. చేదినసభలో ననేకులు హైందవ నాటిమణులు ముఖ్యముగా మన ప్రత్యక్షీరత్నములు గుమిగూడి యుండిరి. ఉత్సాహమును వెల్లివిరిసి యుండెను. జరిపిన కార్యక్రమ మంతయును సాంపుగా నింపులు గురిపించుచుండెను. రిపోర్టునుబట్టి చూడవైశ్యఖామణులకు నీ ప్రతిష్ఠాపనయొడ నెక్కువ శ్రద్ధయున్నట్లు విశదమగుచున్నది. రావుసాహెబు కలవల కళ్యాణశ్రేష్ఠి రామానుజము శ్రేష్ఠులుగారు ఈ పాఠశాలకు నెలకు రు 100 లు అద్దెవచ్చుచుండు తమభవనమును నియ్యదలచి విద్యాశాఖ వారాయింటికభ్యంతరము చెప్పినందున మరియొకచోట నొకవిశాల గృహము నిచ్చుటకు నేర్పరచినారట. వీరియాచార్య మిదివరకే మాపాఠశాలకే మెరుంగునుగాన నిచ్చుట నెక్కువగా ప్రశంసించినవసరములేదు. ఈ పాఠశాలలో 263 గురు విద్యార్థినులు చదువుచున్నారు. వీరిలో 18 గురు మొదటి ఫారములోను పదునేఱురు రెండవ ఫారములోను నల్లరు మూడవ ఫారములోను నున్నారు. ఈ సంవత్సరపు సంఖ్యగత సంవత్సరపు సంఖ్యకంటె 9 తక్కువ. ఇట్లు మొత్తముమీద తక్కువ యగుటకు కలకారణములను రిపోర్టులో నూచించి యుండిన బాగుగనుండును. విద్యాగుణమును గురించి వ్రాయవలసి వచ్చినపుటికి కొంచెము పాఠశాల యొక్క పద్ధతులను విమర్శింపవలసి వచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాము. ఉత్సవసమయమున కొందరు బాలికలు ఆంగ్లభాషలో నొక ప్రహసనమును ప్రదర్శించిరి. ఆతరుణమున ఆంగ్లభాషయందు వారుచూపిన అసామాన్య జ్ఞానమును పఠస్థుల నక్షత్రమును మమ్మును పద్ధతులను విచారించ బురికొల్పెను. కనుగొనగా నీ నగరములోని వైశ్య లాంగ్లభాషాభ్యాసమే ప్రధానోద్దేశముగా పెట్టుకొనినారనియు ఆపాఠశాలలో నన్నివిషయములు ఆంగ్లభాషమూలముగా నేర్పబడుచున్నవనియు దేశభాషలకు మిక్కిలి తక్కువ యెడమున్నదనియు తెలిసినది. బాలుర విద్యకు నాల్గవ ఫారమునుండి ఆంగ్లభాషాధారక బోధనము పనికిరాదని పున గౌరవనీయ సభ్యులు ఇండియా శాసన నిర్మాణసభలో తీర్మానములను చెచ్చి ప్రభుత్వమునారి యధాంగీకారము బడయుచున్న దినములలో బాలికలకు విషయ పరిజ్ఞాన మావంతయైన కలుగుట కవకాశము లేనిరీతిని

క్రింది తరగతులలో నాంగ్లమే ప్రధానముగా నేర్పుచుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. మన విపాక్షి పద్ధతుల ననుసరించి మనబాలికలకు ఆ ఆంగ్లమున నైనను నుత్తమ విజ్ఞానము నేర్చుకొను వరకు విద్యాలయములలో నుండుటకు సాధారణముగా వీలులేదు. క్రిందితరగతులలో ఆంగ్లభ్యాసమునకే సర్వత్రా పులు వినియోగపడుటచేత నితరవిషయములు సున్నయగు చున్నవి. ఇది మనకు కొరదగినస్థితి కాదు. ప్రదర్శితమయిన ప్రహసన విషయముగూడ నివర్తిముగా నుండినది. మనస్త్రీల కాంగ్లభాష రావలసిందే, కాని మాతృభాషగాని లోకజ్ఞానముగాని విద్యను తెరంగున వచ్చుట అసర్వదాయకము. మనస్త్రీలకు బాశ్చాత్యస్త్రీసంపర్క ముండ వలసినదే, వారి సుగుణ లలవడవలసినదే, కాని మరజాతీయ గుణసంపత్తి నశింపరాదు, మన సాత్త్వికాదర్శము చెడరాదు. అందుచేత నికలవల తిరువేంగడనాథము శ్రేష్ఠిగారి బాలికాపాఠశాలాధికారులే కాక స్త్రీవిద్యాప్రచారకు తెల్లరును విజాతీయ ప్రాబల్యము లేనట్లు మనస్త్రీ శిక్షణమును తీర్చవలసి యున్నారని హెచ్చరించు చున్నాము.

శ్రీశ్రీకేశవమూర్తి మల్లాది సత్యలింగంగారు.
ఆతని మాతాదార్యము.

శ్రీయత శ్రీకాకోశపు వెంకట్రావుగారు కాకినాడనుండి ఈక్రిందివార్తను మాకు సంపుచ్చున్నారు.

మల్లాది సత్యలింగముగారి జన్మస్థానము కాకినాడనగరజన్మాధపురము. చిరకాలమునుండి రంగూనులో పడవల వ్యాపారముచేసి సుమారు 50 లక్షల రూపాయలు కిమ్మకుల ఆస్తిని సంపాదించిరి. సంతానములేక సుబ్రహ్మణ్యము నొకచిన్నవానిని దత్తతచేసికొనిరి. ఏను 1912 సం॥ ౧౦ ఆక్టోబరునెల తేదిని కడపటి విల్లువ వ్రాయించి కొన్ని నెలలక్రిందట స్వర్గమునలంకరించిరి. సదరువిల్లులో రు 800000 (ఎనిమిదిలక్షలు)రూపాయలను ధర్మముగా విచ్చివేసి దానిని వారి జన్మస్థానమున జగన్నాధపురములో అన్ని జాతుల బాలురకును పాలికలకును తమ మక్కరతేమండనేత, వడము, మొదలగు వృత్తులలోనహా విద్యనెర్ప పాఠశాల నొకదానిని, దానికిచేర్చియే ప్రతిదినము అన్ని జాతులకు 100 మందికి అన్నమిడుటకు తగినసక్రమ, సదరుసక్రమలో చాలమంది బీదవిద్యార్థులకు భోజనసతి చేరవిద్యార్థులకుగూడ అన్న సదుపాయమున, ఇతరదేశములకు బోయి గొప్పవిద్యల నభ్యసించుకొరకు విద్యార్థులను పంపుటకు తగిన యేర్పాటులను చొల్లంగిలో దేవాలయము నొకదానిని నిర్మించి అందు శాశ్వతముగా గాగభోగమును జరుపుటకును వినియోగించునటుల దివానుబహద్దరు మహారాజరాజశ్రీ దుర్రేటి శేషగిరిరావుపంతులు బి. ఏ. డి. ఎల్ గారిని మ. రా. కొవ్వూరి ఒన్వీరెడ్డిగారి కుమారులగు ఆదెయ్యరెడ్డిగారి, తమదత్తపుత్రుని, తమయందు మిక్కిలి భక్తివిశ్వాసములుగల తమకుమార్తె వెనుబోతు గోవిందరాజు అనానలుగరు మహానీయులను ధర్మకర్తలుగా నియమించిరి. సదరుమొత్తములో 7 లక్షలు మూలధనముగానుంచి దానివరుంబడినిమాత్రము ఖర్చుపరచుటకును నొకలక్షతో స్కూలువిల్దించును, సక్రమ, ఆలయము నిర్మించుటకును నేర్పాటుచేసిరి. లోకమునకు నిట్టి మహాపకారముచేసిన సత్యలింగముగారిని కొనియాడుటకు శేషులైన తరమా! వారి మహాదాదరిని తగిన ధర్మాసక్తులను ధర్మకర్తలుగా నియమించుటచే ఈమహాకార్యము త్వరలో ప్రత్యక్షరూపముగా పరిణమించును. భగవంతుడా ధర్మములకు వృద్ధిపొందించుగాత.

ఇట్టివార్త కిన్నులకు గన్పించి మానసములోనికి వ్యాపించినప్పటికి మాకు కల్గినయానందమును వర్ణించుటకు కలమునకు బలము చాలదు. నేమగదా ఆంధ్రభూమి ధన్యయైనది. తన పుత్రరత్న మొక్కడింతయు దారిత్యాగ మొనర్చునా యని గదా ఆమె మననదరుబోతుతనము సంతయును నహించి వేచి యుండినది. ధర్మకర్తలును తగిన వారేర్పడి యున్నారు. దివానుబహద్దరు దుర్రేటి శేషగిరిరావు గారును తదితరులును నిదక్షణము నందలి పచ్చయప్ప ధర్మములను చెంగల్వ నాయ

కరు ధర్మములను వినియోగించుచుండు పద్ధతుల నరసికొని దాతె యిష్టానుసార మాధదేశమున నుచిత సాంకేతికవిద్యానిలయును నెలకొల్పటను త్వరలో నెనగుదుగాని యని నమ్ముచున్నాము. ఆహా! సత్యలింగముగారి దూరదృష్టి! పెట్టిన యెనిమిదిలక్షలతో ధర్మకర్త లొక లక్షకు మాత్రము ఆలయ భవనాది నిర్మాణములకు వ్యయపెట్టవచ్చునని నిర్ణయించినారు. తక్కిన ఏకలక్షలు మూలధనముగా నుపచరింప వలసినదని నియమించినారు. ఆంధ్రలక్ష్మీపుత్రులారా! శ్రీ సత్యలింగముగారి యుదాత్తాదర్శము మీహృదయము నింకను వశపరచుకొన జాలదా? ఆతడు మీకు మార్గదర్శకుడు గాడా? ఆతనివలె మీరును మాతృసేవకు కంకణము కట్టజాలరా? ఆతని యాత్మీయింకను మిమ్మును ప్రబోధించుచుండ లేదా కన్నులు తెరచిచూడుడు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయము రెసిడెంషలు పద్ధతి మీద గురుకులా వాసముగా నవతరింపనున్నది. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము దాని ననుసరించి దూరముగా దృష్టిపథమున గన్పించు చున్నది. మన విశ్వవిద్యాలయము మాటలలో నున్నది. ఇప్పుడు పరిశ్రామిక విద్య యుత్తమముగా నెన్నబడు కాలమున మనము పరిశ్రామిక విద్యయే బలవత్తరముగా నుండునట్లేల మన విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింప దొరకొనరాదు. ఆశీర్వాదము తగము సత్యలింగముగారియాత్మ దానినే కదాకోరుచున్నది. ముఖ్యాలయము కాకినాడలో నేర్పడినచో ద్వితీయాలయముగా నుండుటకు బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకలదే ఇంకను నేలజాగు ధర్మకర్తలు? నెంటనే ఈ విషయము నాలోచింతురు గాక. మన లక్ష్మీపుత్రులు సత్యలింగముగారి ననుకరించి హిందూ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ దాతల ననుకరించి గొప్పప్రయత్నమునకు తోడ్పడుదురుగాక! ప్రభుత్వమువారు తమకు వైజముగు నుదారభావమున నూతన సంస్థకు బ్రోత్సాహ మొసంగుదురు గాక! ఆంధ్రమాతకు జయమగు గాక! వందేమాతరం!

నిజాము రాజ్యము నిదుర పోనుపోయి మొన్న మొన్ననే కన్నులుపిప్పి చుట్టుపట్ల నున్న ప్రపంచమును చూడవారంభించినది. ఈ నెల మొదటివారమున హైదరాబాదులో, నిజాము దొరతనమువారి విద్యావిషయిక సెక్రెటరీయగు ఏ. హైదర్ ఎం. ఏ గాం అధ్యక్షతక్రింద విద్యా విషయకసభ ఒకటి జరిగినది. ఆరాజ్యమునందలి జనసంఖ్యలో నూటికి ఇద్దరుమట్టుకు వ్రాయను, చదువను సమర్థులైయున్నారు. తిరువాన్కూరు రాజ్యములో నూటికి 15 గురు చదువుకొన్నవారు గలరు. బరోడాలో 10 మంది మదరాసు రాజధానిలో 7 గురు, మైసూరు రాజ్యములో 6గురు బొంబాయిలో 7 గురు, మధ్యపరగణాలు బీరారులలో ముగ్గురు. యూరోపు ఖండమునందలి దేశములకు పోల్చిచూచిన యెడల విద్యావిషయములో హిందూదేశము చివర పడియున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈచివరపడియున్న హిందూదేశములోని నిజాము రాజ్యము చివర నున్నది. వైజముగారికి విద్యా వ్యాపన మందభిమానము లేదని చెప్పుటకు వీలులేదు. తమ ఉద్యోగియగు హైదర్ గారు సభాధ్యక్షులుగ నుండుటకు అనుజ్ఞ నిచ్చుట, సభను మహాబూబియా పురమందిములో జరుపుటకు అనుజ్ఞనిచ్చుట, వివిధవననే వైజముగారికి అభిమానమున్నట్లు తెలియుచున్నది నిజాముగారు, గొప్పఅధికారులు, అభిమానించి నప్పుడు, విద్యాభివృద్ధికి ఎట్టి ఆటంకములు ఉండవు. మెట్రిక్యులేషనువరకు ఉరుకుభాషలో విద్యను నేర్పు పాఠశాలలను కూడ స్థాపింపవలెనని ఆలో

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ప్రస్తుతము

సెయింటు లోయి యుద్ధము.

కొల్లూరిచూచినవారు చెప్పసంగతులు

లండను మార్చి 21:—ఆంగ్లేయకవిరమునండి సెయింటు లోయి యుద్ధము లోని పోరాటమును ప్రత్యక్షముగ జూచిన వారి కంటిలు తెరిచియున్నవారు:— న్యూఢియోయెద్ద ఆంగ్లేయులకు కొద్దివిజయము కలుగుటవలన సెయింటు లోయి యుద్ధము నిగిరినందున అంతగా బయటకెరలేదు. కాని ఆంగ్లేయసైనికులెల్లు పోరాడునది, దీనివలనకూడ కృత్రిమము. ఇందకములను ధ్వంసముచేసి మొదటబొంబేడిన జర్మను సైనికులు జయద్రుదముగ పోరాడిరి. కాని గ్రామమునకు, తూర్పుభాగమున, ఆంగ్లేయులపదాతిసేన, ధ్వంసముగొనిలిచి క్రమంపుల నెదిరించి నది. ఈపదాతిసేన మంచికానితో జర్మనుల మీద యగ్నికృష్ణము తురిపించుటవలన వారికి విషతీకును నష్టముకలిగినది. మున్నెకేసులు వారిపాదానులను వదలివెట్టిఅందునను వెనుకకుకదలలేదు. కాని చివరకు చాలయంది యుద్ధమునవచ్చిపడిరి. ఒకకందకమును జర్మనులు మించువెట్టి ధ్వంసముచేసి, ముందుకుపోయి, గ్రామములో సయితము ప్రవేశించిరి. తెల్లవారుగూతు, 2-3) నిమిషములకు, ఆంగ్లేయులు తిరిగి జర్మనులతోరలపడి, కొంత వరకు, జయప్రదముగ యుద్ధముచేసిరి. రెండుగంటల యంతరము తిరిగి తలపడి, జర్మనులను గ్రామమునుండియు, ధ్వంసము చేయని కందకములనుండియు, తిరిగివేసిరి. ఇలాగ్రామములో యుద్ధము చాల తీవ్రముగ జరిగినది. జర్మను సైనికులు వీధులలో అడ్డులనునిర్మించి, వెనుక భాగమునభిరంగులనమర్చిరి. ఆంగ్లేయసైనికులు కిని నొకటి తరువాతి నొకదానిని దొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. చాల నష్టము కలిగినను ఆంగ్లేయులు తక్కి చేసినారు.

దెబ్బలు తినినవారిని రక్షించుట.

దెబ్బలు తినినవారిని రక్షించుట గ్రామ సుఖమువారు నైద్యశాలలకు తీసికొని పోవుచున్నపు డీయధ్యక్షుల జర్మనులు తుపాకులను వేయలేదు. ఫిరంగిగుండెలవలన తమకు చాల నష్టము కలిగినట్లు ఖబరులుగ పట్టుకొనబడిన, జర్మను సైనికులు చెప్పుచున్నారు. ఒకరినొకరు నెదిరించుకొని తీవ్రముగ యుద్ధము చేసికొనినవరకు, సయితము, దెబ్బలు తినిన జర్మను సైనికులను ఆంగ్లేయులు వెంటయో ఉపహరముచేసిరి. ప్రవ్యస ఉద్యోగి కొకనికిచేయి. ధ్వంసమైపోయినది. ఒకమూల ఫిరంగి గుండ్లు అగ్నికృష్ణమువలన కురియుచున్నను, ఆంగ్లేయ సైనికులొక డీలినిని ప్రమాదములేని మరదలక స్థలమునకు తీసికొని పోయిన.

నైకికాద్యకల పరాక్రమము.

నైకికాద్యకల పరాక్రమమున చాలపరాక్రమమున చూడక ఇందకములమున్నగువాతో కూడుకొనయున్న చిక్కు

చిరుచున్నట్లు పాదరిగారి ప్రసంగమువలన తెలియుచున్నది. అగుచు ఒక్కచెక్కాక తక్కినతెలుగు వారిచూపుచున్న ముఖ్య జీత భావలకు నూతన ప్రోత్సాహము కలుగునని నమ్ముచున్నాము. ఇది గ్రామమునకు యధింగాని కీర్తనమునకు దేవుని వారసుడు పాదరాజువారు వాటివద్ద ప్రవేశించి వారినును కృష్ణించినారు. నైకికాద్యకలతో సెయింటు ప్రీతిలో 1 చదువుకు వచ్చుచున్న ప్రీతిగ్రామ గుంధి మాస్టరుగారు ప్రీతిగ్రామమున వారిని పది యాదు చేకరించుచున్నారని తెలియజేసినారు. ఇదిగూడ ప్రీతిగ్రామమునకు ప్రత్యేక శాస్త్రమును నేర్పించుచున్నట్లు తెలియజేసినారు. ఇట్లు భాష నూడి కట్టి ప్రీతిగ్రామమునకు ప్రత్యేక చేయుచున్నది. పేరు ప్రఖ్యాతిగూడ ప్రీతిగ్రామమునకు రాజ్యమును ప్రకటించుచున్నట్లు తెలియజేసినారు. సెయింటు సంగతిగూడ ప్రీతిగ్రామమునకు రాగలదు.

ప్రదేశములో ముందుకుపోవుటవలన, వీరిలోచాలయందికొంతము కలిగినది. జర్మనులు మధ్యమధ్యను వెట్టు అడ్డుములవలన మోసము గలుగకుండచేయుటవలన, లేనిపోనిజననష్టము లేకుండచేయుటవలనముందుగనే ఆప్రాంతమునంతయు మన యద్యోగులు వెళ్ళి కనిపెట్టుచున్నారు. వీరియేర్పాటులవలన మన కెంతయో లాభముకలిగినది. సైనికులు ధైర్యముగనుండుటకు; ఉద్యోగులే కారణము.

జర్మను విమోచనములు

ప్రార్థనపట్టణముమీద బొంబులువేయుట

మరికొన్ని వివరములు.

లండను మార్చి 22:—టెలిగ్రాఫ్ లోయి సేనలలోని ఇద్దరు ముంపెనకర్ల రాత్రితెలువకు యెగమురాకుండ, కాపుకాయించుండిరి. రాత్రివెన్నెలకాయించుండెను. ఈకాంతిలో విమానములు వెళ్ళుచుండిన. జాడ వీరికి తెలిసి తక్షణమే ప్రార్థనపట్టణమునకు, టెలిగ్రాఫ్ చేసిరి. ప్రార్థనపట్టణ వచ్చినప్పుడు విమానములమీద, తుపాకులను, ఫిరంగులను వేసి కొట్టిరి. ఆ క్యేషన్ జ్యోతులకాంతిముందర ప్రజలకు విమానములు, స్పష్టముగ కనపించినవి. వీరువేసిన బాంబులవలన దుర్భాసన బయలుదేరినది. బాంబుల వలన దెబ్బలుతగిలినందున చాలయంది యెట్లో తప్పించుకొని గలిగిరి. ఒక వా:బుపడి గృహమంత నెద్రకన్న మునిగినది. తక్కిన బాంబులురెండు యిండ్లమీద పడినవి. ఒక దానిలో 70 మందియు, రెండవయింట్లో 200 మందియు వలించు చున్నారు. కాని దైవానుగ్రహమువలన నెవరికిని ప్రమాదమురాలేదు. మరియొకటి ఆమెరికావారి నైద్యశాలదగ్గర పడినది. ఆభవనముకదలి, నిద్రించుచున్న ప్రధానవైద్యాధికారి మంచముమీదనుండి క్రిందపడిపోయెను.

పాంపెనులోని పరాసు సేనలు

లాహోరు మార్చి 22:—సి. ఎం. కె. జెట్టుపత్రిక వార్త:—పరాసు సేనలు పాంపెనులో ముందుకుపోవుచున్నార గదా! దీనివలన వెర్న మొదలు మోసకు వరకును జర్మనులు వచ్చుటకు వీలులేకుండపోయినది. మరియు పరాసువారు జర్మను సేనలకు వెనుకను లుప్తినొంటువన, బొయకు కోట్లకునుధ్యున్నట్లు తెలుపబడిన బరుటకు వీలుకలిగినది.

రుష్యా

రుష్యను పోలండులోని గ్రామములు

జర్మనీవారు నాశనముచేయుట.

టెట్రగ్రాడు మార్చి 21:—రుష్యావారి పోలండులోని జర్మనీవారు దండెత్తినప్పుడు, 95 పట్టణములను, 4500 గ్రామములను ధ్వంసముచేసిరి. దీనివలన పదికొట్ల పానుల నష్టము కలిగినది.

బర్మి

టర్కీ-రుష్యాల యుద్ధము.

అలహాబాదు మార్చి 22:—పయినీరు పత్రిక లండను విలేఖనుకు పంపిన వార్త:—టర్కీ సేనలకు రెండు రుష్యుల సైనికులు, పశ్చిమభియముగ కల్ల సముద్ర తీరమున ముందుకు ప్రోసికొని వచ్చుచున్నారు.

బెర్లిన్ లు ముట్టడి.

సంధ్యకాలము ప్రవాహమునకు కదలికయుట.

అలహాబాదు మార్చి 22:—పయినీరుపత్రిక లండను విలేఖను డిట్లు ప్రత్యేకము తెలిపివార్తను పంపుచున్నాడు:—వారము రెండులక్రిందచేసికొట్టుకొనే టర్కీవారు ప్రవాహముగ కొట్టుకొనివచ్చి యుద్ధపు బోడలకు నష్టముకలిగించుటకై వీనిలో ముందుగనులను వదలుచున్నారు. దీనివలన మూడు యుద్ధపు బోడలు మునిగిపోయిన, నానలు చాలాగ్రాత్రగ- సంచరించునకుటకు కందియున్నది. బాగ్రత్తగుండెలని:దని నొకాడశ చువారు కూడ తెలియజేసిరి.

అస్ట్రీయా

అస్ట్రీయావారి ప్రకటన.

లాహోరు మార్చి 18:—సి. ఎం. కె. జెట్టువార్త:—రుష్యులు సేనలు వెర్న:ది కుడికటకు పోరాడుచున్నట్లు అస్ట్రీయావారి ప్రకటనలవలన తెలియుచున్నది.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక బుకారమ్ విలేఖనుకు, రుష్యవారు త్వరితగతినే వెట్టును పట్టుకొనట కేంద్రమాయున్నారని వ్రాయుచున్నాడు

డెయిలీ సెయింటు బుకారమ్ విలేఖనుకు రుష్యులు సేనలు తీవ్రముగ అస్ట్రీయావారిమీదపడి యుద్ధము చేయుచున్నవనియు నందుచే, అస్ట్రీయావారు పారిపోవుట తప్పద యు వ్రాయుచున్నాడు

చీనా

చీనా జపాను వ్యవహారములు

లాహోరు మార్చి 22:—సిం ఎం. కె. జెట్టుకువచ్చిన కంటివార్త:—డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక సికింగువిలేఖ డిట్లు తెలిపినపుచున్నాడు—రూటులుకొఫియా ఒడంబడిక ప్రకారము చీనా ఆమెరికా దేశములకు సంబంధించినవ్యవహారములను ధారాళముగ పరస్పరంమకొను యేర్పాటుకలదు. ఈ విషయమును గమనించుటనీదనియు, చీనా, ఆమెరికా దేశములకు సంబంధించినవ్యవహారములను తామురక్షించు మనియు శిలవారిమునాడు ఆమెరికావారు జపానువారికి తెలియజేసిరి. దీనివలన జపానుగోరినహక్కులవై చర్యతీసికొనుటకు చీనా వారికి ధైర్యముకలిగినది.

దక్షిణపొందూనానము

బందరు బాలికాపారశాల

బహుమతులను పంచివెట్టట.

(ఒక విలేఖనునవద్దనుండి)

బందరు మార్చి 22:—ఆంధ్రులు దొరసాని హిందూ బాలికా పాఠశాలలో బహుమతులనుపంచివెట్టు యుత్సవమును సమాజముయొక్క డియన సావంతిని కోల్పోవము, శ్రీమతి సరోజినీదేవి యాధిపత్యముక్రింద, ఆదివారమునాడు జయప్రదముగ నెరవేరినది రహరిమి యేమనందలమంది శ్రీమతు, బాలికలును సభ నలంకరించిరి. కార్యదర్శిని సావంతినిక రిపోర్టును చదివిన యనంతరము, అధ్యక్షురాలు బాలికలకు, వెండి గిన్నెలు, కొండపల్లి బొమ్మలు, పుస్తకములు పంచివెట్టినది. సభ్యురాలద్రుతులపాకులు, పండ్లుమున్నగునవి, ఒకసగడెను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును, పోమంచి నీలకంఠ ముగారును, బాలికలకు ప్రత్యేకముగ బహుమతుల నిచ్చిరి. విద్యాభిమానముల యాదరణచే నీమహోత్సవము జయప్రదముగ నెరవేరినది.

కలకత్తా

ముసల్మాను పారా బాంబుకేసు.

మద్రాసువిడుదల చేయబడిట.

కలకత్తా మార్చి 22:—ముసల్మానుపారాబాంబుకేసులో నేడుముఖ్యన్యాయ మూర్తియు, న్యాయమూర్తులగుముఖ్య న్యాయమూర్తుగారును, తీర్పువెప్పిరి. ఈకేసులో నెగండ నాధ సేనుగు ప్రయత్నములముద్దాయి కలకత్తా రాజధానికళాశాలలో, చదువుకొనుచున్నాడు దోషమును పేకితీయుకాకును సంబంధించిన, వనంతుకు మార ఫటర్స్ యను, డిప్యూటీ బాచిసు నూ 6000 టెండెంటు యింటిమీద బాంబులువేయగా, ఒకపాడు కానిస్తేబిలు చనిపోయెను మరి యిద్దరు చాల దెబ్బలు తిగిరినవి ఈకేసును వేసి టు మద్రాసు చార్జ్ చేయబడినాడు. మద్రాసుక బాంబు ముక్కలు తిగిలి లోడ్లుమీద పడియుండెను. ఇతినిగ్గర తూటాలతో ఒక మోటుకూడ దొరకినదిట. మద్రాసు ముసల్మాను పారాసండులలో, వెళ్ళుచుండగా దెబ్బలుతిగిలి పడి పోయిట్లు, మద్రాసుకేసు వాదము. న్యాయమూర్తులు మద్రాసుని విడుదలచేసి.

కలకత్తాకు ఒక సిసిలుకోరు.

బంగళా పర్వ సుఖమువారు.

కలకత్తా మార్చి 22:—కలకత్తాలో నొక సిసిలుకోరును వెట్టుటకు ఒకలగ హోర్యులో దాఖలుచేయబడు అసలు దాఖలులు సంబంధించి, కొన్నిమామూలను చేయవలసిదన, బంగళాలో జరిగిన వక్రసంఘటనవారు దొరికినవానికి తెలియజేసిరి. మరొకరు న్యాయమూర్తులను సెయింటువలన నిగిరియు, బాల్కనరులను నాల్కీటులను వక్రిస్తును కేసులోవాదియు అధికారమియ్యకలసిదనియు వీరు కోరిరి.

ముద్రాయని విచారించుట.

३३

హిందూ-దేశ రక్షణకొసనము.

అమరజలనికె వచ్చును.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

సర్వహోక్తుర్బ్రహ్మగారి ఉపన్యాసము.

ధీర్ఘ మార్చి 22:— హిందూ విశ్వ విద్యాలయపు బిల్లు
 ను సామ్రాజ్య శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన పరీ మార్గోక్త
 బిల్లు గారు, మొదటినుండి విశ్వవిద్యాలయము యొక్క చరి
 త్రము విపులముగ చెప్పిరి. ఇప్పుడు స్థాపింపఁగోవు ఈ హిందూ
 విశ్వవిద్యాలయము యొక్క రూపమును గురించి కూడ చెప్పి
 ఇట్లు పద్యసించిరి:— ఇక ఈ విశ్వవిద్యాలయములో ఏ పరీ
 తులలో పాఠ్యనైవేదికార్థము చేర్చుకొనవలెనను ప్రశ్న పరి
 మార్గము కావలెను. దీనిని పరిష్కరించు ముందు ఇదివరకు
 న్న ఉన్న పాఠశాలలను, మెట్రిక్యులేషను, పరీక్షను ఈ
 విశ్వవిద్యాలయము అంగీకరించునా? లేదా? అను ప్రశ్నను
 కూడ పరిష్కరించవలెను. ఈ విషయమై విశ్వ
 విద్యాలయనిబంధనలలో వ్రాయబడును. విను మా అభిప్రాయ
 మేమో. సభవారికి చెప్పబడినది నను ఈ విశ్వవిద్యాలయము
 నకు సాహిత్యము చేయుచున్న వారిలో కొందరు పాఠశాలలను
 అంగీకరించు విషయము విశ్వవిద్యాలయము వారికి వదిలివేసి,
 మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను కూడ విశ్వవిద్యాల
 యము చేయునట్లు ఏర్పాటుచేయవలెనని మాయ
 చున్నారు. కాని యీ అభిప్రాయము ఈ కాలపు
 విద్యార్థులకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. లండను విశ్వవిద్యాల
 యకు వివాదమునకు ఈ క్రింది విషయమును నొక్కి చెప్పిరి,
 “తాము సాహిత్యము చేయుచున్న ధనము మరిగా వినియోగపడు
 నట్లును, కనకంబరి పాఠశాలలకును విశ్వవిద్యాలయములకును
 సంబంధముకలుగ జేయుటకును, విశ్వవిద్యాలయములలో చేరు
 టకువచ్చిన విద్యార్థులు తిరిగి పరీక్షలు పాఠ్యనైవేదికలకు అర్హులై
 వచ్చి వారిని విశ్వవిద్యాలయములకు నమృతము చేస్తుంటును,
 విద్యార్థకాంక్షాని వివేచితాధికారులు వాస్తవతై యాదనలెను.
 హిందూ విశ్వవిద్యాలయ కమిటీవారు కూడ రాజధాని ప్రభు
 త్వముల సాహిత్యాలను, స్వదేశసంస్థానములలో పాఠశాల
 లను అంగీకరించుచున్నారు.

ఇక మౌనీశ్వరమును సంగతి. కామగ్రాహిని బోధ
విశ్వవిద్యాలయము తనయను విద్యార్థులను పరీక్షించుననినాడు.
ఈవిశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థులను పంపుకూడ వచ్చును. ఇది
గాక ఈవిశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థులు, పంపించుకూడ
కదని చెప్పిచోటి నిబంధించు. (రసిదానాద్వైతము యొని
నన్ను) దుక్కా విశ్వవిద్యాలయపు కమిటీ వారు
మౌనీశ్వరమును పంపియు దానిని పరీక్షించుట నొనర్చు
తీర్మానించిరి. ఇదిగనకు మార్పుదేగాదులలోని ఈమనోర
కాలలో చదువుచుండు విద్యార్థులు సామాన్యులుగ కలకత్తా
విశ్వవిద్యాలయములో చేరుటకు చదువుచుండునగా! ఆ
ఈమనోరకాలలోని విద్యార్థిభావము దక్కా విశ్వవిద్యాల
యములోను పరిపూర్ణము చేసి, ఆమోదకాలమునందు కచ్చ
విద్యార్థులను తన విశ్వవిద్యాలయములో చేర్చుకొనునట్లు
దక్కా విశ్వవిద్యాలయ కమిటీ వారు తీర్మానించుననిరి

ఇప్పుడు కాశీలో పెట్టబోవు విశ్వవిద్యాలయమువారు కూడ కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో చేరవలెనని చదువు చున్న విద్యార్థులను చేర్చుకొనవలెను. అంతేకాని యిప్పుడు కొత్త పద్ధతులను పెట్టి, కొత్త పాఠములను చదివించి చేర్చుకొనుటకు వీలులేదనుట విశ్వవిద్యాలయములో చేరుటకు వచ్చిన విద్యార్థులను పరీక్షించి అగయున్న పక్షమున చేర్చుకొనవలెనని డక్టర్ వారు ఆలోచించిరి. కాని ఈ పద్ధతులకు కూడ పెక్కు చిక్కులు కష్టములు ఉన్నవి వదలి వేసిరి. ఈ కారణములే హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు కూడ వచ్చియు, కొంత కాలమునకు బయటివారెవరో చేయు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను తీసి వేసి దీనిబయలు స్కూలులివింగు స్ట్రీట్ కి టు పద్ధతిని పెట్టవచ్చును. అందునందలి సెకండరీ పాఠశాలల పరీక్షలను గురించి సలహానిచ్చు కమిటీవారును, అందునుగరము నందలి యూనివర్సిటీ డిగ్రీ గూర్చి విచారించుటకు హార్డే సభపు గారి ఆధిపత్యము క్రింద సేర్పడిన కమిటీవారును, బయటివారు చేయు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను ఎత్తినేయవలెనని అభిప్రాయపడి యున్నార. మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను తీవలము లేకుండ చేయు వరకు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమువారు యీ క్రింది పద్ధతులను ఆచలంబింతురు. ఇప్పుటి విశ్వవిద్యాలయమును విప్పకున్న సెకండరీ పాఠశాలలలోను రాజధాని ద్వారతములు అంగీకరించిన పాఠశాలలలోను స్వదేశి సంస్థానములలోని పాఠశాలలలోను చదివి మెట్రిక్యులేషను పూర్తిచెట్టిగాని, లేక స్కూల్ లీవింగు స్ట్రీట్ కి టును పొందియున్నట్టిగాని విద్యార్థులను హిందూ విశ్వవిద్యాలయములో చేర్చుకొందురు. మెట్రిక్యులేషను పూర్తయినవచ్చి కొంత చుంది విద్యార్థులను తిరిగి తాము స్వంతముగ పరీక్షించి కూడ హిందూ విశ్వవిద్యాలయములో చేర్చుకొందురు. ప్రాగ్ధేతాపలలోను, నేదాంతములోను పెద్ద పరీక్షలు చదువసెంచు విద్యార్థుల మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను హిందూ విశ్వవిద్యాలయమువారు కాశీలోనే చేయుదురు. ప్రముఖముగ వచ్చిన విద్యార్థులను కూడ మెట్రిక్యులేషనులో పరీక్షించి వారు యే శాస్త్రము చదువవలెనని ఆశాస్త్రమును చదువుటకు హిందూ విశ్వవిద్యాలయము అంగీకరించును.

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు సాహిత్యముచేసిన వారి
కోరికకై యింకా యేర్పాటుకూడ చేసితిమి. కేవలము హిం
దూ విశ్వవిద్యాలయములోనే చేరు విద్యార్థులను తీరారు
చేయుటకు కొన్ని పాఠశాలలను అంగీకరించమని కోరిరి. ఇ
దకు అంగీకరించితిమి. కాని, ఒక్కసంగతి గలదు. ఈ పాఠ
శాలలు, ఏమి రాజధానులలో, ఏమి స్వదేశీ సంస్థానములలో
ఉండునో ఆయా ప్రభుత్వములు అంగీకరించవలెను. వారు అంగీ
కరించిన పాఠశాలలలోని విద్యార్థులే విశ్వవిద్యాలయములో
చేర్చుకొనబడుదురు ఇదిగాక కేవలము హిందూ విశ్వవిద్యాల
యములో చేరుటకు ఆ పాఠశాలలో నడుపుచున్న
విద్యార్థులను మరియే విశ్వవిద్యాలయము యొ
క్క మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు పంపరాదు. ఈ
విధములను అనుబంధములనుచేసి యిదివరకున్న విశ్వవిద్య
ాలయములను ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు విద్యావిధానము
నందు చిహ్నము గాపంపసాగెదము. గతన్న మొలగువారివద్దకు
లకు ఇది భిన్నముగనైనను హిందూ విశ్వవిద్యాలయము
వారియందలి గౌరవములను ఇచ్చియు మెట్రిక్యులేషను ఈ
గొప్ప సమస్యమునకు అంగీకరించి. మూల లీంగు
సమీక్షితులవద్దటి అనుబంధములన్ని ఇప్పటి విశ్వవిద్యాలయముల
మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను ఎల్లినయకాలము నచ్చినప్పుడు
దీనినిగరించి తిరిగి ఆలోచించుటకును.

[illegible]

చొప్పనను, బికనీరుమహారాజుగారు లక్షరూపాయలను, యిదిగాక నెలకు వేయిరూపాయలచొప్పనను, కాశ్మీరుమహారాజుగారు నెలకు వేయిరూపాయలచొప్పనను, తొటమహారాజుగారు లక్షరూపాయలను, శర్వం గామహారాజుగారు చందావేసిన రీ లక్షలలో మూడులక్షలు, డాక్టరు నుండవలూగారు లక్షరూపాయలను, కాసింబాబ్ మహారాజుగారు లక్షను, గోరీపూరు నివాసులకు బాబు ప్రజ్ఞేంద్రశిరోరాయి డాదరిగారు ఒకలక్షను, బాబు హతీచందుగారు ఒకలక్షను, ఇచ్చివేసిట్లు తెలియుచున్నది. ఇది వాద్దానము చేసిన డబ్బులో కొంతభాగము. ఇదిగాక గాల్లియరు మహారాజుగారు రీ లక్షల నిచ్చెదమని వాద్దానముచేసిరి. అనెటలు గొప్పగొప్ప మొత్తములను వాద్దానము చేసెనున్నారు. ఈ మొత్తములలోకూడ కొంత భాగమును ఇదివరకే ఇచ్చివేసిరి, హిందూదేశమున కంతకు సంబంధించిన విశ్వవిద్యాలయమున అనిపించుకొనుటకు సర్వవిధముల ఇది తగ్గుచున్నది.

ఈ విశ్వవిద్యాలయమును విషయములో గవర్నమెంటు వారు చాల ఉదారభావమును మాపినట్లు యిప్పుడు నేను చెప్పిన విషయములు వినిన యీ సభ్యులు ఒప్పుచుండరని నమ్ముచున్నాను. ఈ విశ్వవిద్యాలయము విషయమై గవర్నమెంటు వారికిని, విద్యాలయ కమిటీ వారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు, బానుపాఠములు నులభముగా జరగలేదు. ఈ ఉద్యమము గవర్నమెంటువారి సుబంధము ఏమాత్రము లేకుండ సారంభించబడినందున చాల ఇబ్బందులు కలిగినవి. విశ్వవిద్యాలయము ఈ పద్ధతులమీద పెట్టవలెనని వాదప్రతివాదములు జరుగుట కలసినందున చాలయిబ్బందులు కలిగినవి. కొంతమంది గవర్నమెంటువారు విశ్వవిద్యాలయమును అంగీకరించుట కలసిన చాల కొద్ది సాహాయ్యము మాత్రమే చేయుచున్నారని, మరికొందరు. చాల యిక్కువ సాహాయ్యమును చేయుచున్నారనితలచిరి. విశ్వవిద్యాలయమును అంగీకరించుటకలసిన గవర్నమెంటు, ఏగవర్నమెంటు చేయజాలని సాహసకార్యమును చేయుచున్నదిని కొందరన్నారు. మీరు అనుమానల ఆశ్చర్యము నాకు తెలియును. కాని మీ ఆభిప్రాయములలో నేను ఏకీభవించజాలను నిజమునకు కొంత సాహసమే చేయుచున్నాను. ఈ విశ్వవిద్యాలయము, ఇతర చోట్ల స్థాపించి యిట్టిచేయకును యితర విశ్వవిద్యాలయముల కలసి బాంబరకు తెలియగూడని ఆభిప్రాయములు తెలియవచ్చుననియు, ఇవిగవగన్న విశ్వవిద్యాలయములలోని విద్యకు ఈ విద్యాలయములోని విద్య తీసిపోవచ్చుననియు మాకు తెలియును. కాని ఈయిబ్బందులను గైకొని మేమింపక సాహసించితిమి. హిందూదేశీయుల రాజభక్తి, సద్భావములను గమ్యిగవర్నమెంటుకు అన్నివిధముల తోడ్పడవలెనని నానాటికి దేశీయులచేత వున్న అభిలాషను గమ్యి మేమింపక సాహసించితిమి. నామట్టుకునాకు ఈవిద్యాలయము జనుప్రథముగా పనిచేయు సదుపాయముకలదు. నేను నేను యీ యింట్ల ప్రజలెట్టివారని వాటి కొంతమందికిని పాఠశాలలు అభిప్రాయములు పోవుననియు, హిందువుల ప్రతిష్ఠకు తగిన గట్టు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు కాకలసిన ధనము వచ్చి పడుననియు నాకు నమ్మకము కలదు. మొన్న నేను కాశీలో విశ్వవిద్యాలయము కట్టు నేలవై నిలిచితిని. నాయెదుట ఆరవబుట్ రామానాయునిగారు నిలచిరి. అప్పుడేమింటి గంనానితెచ్చెనకు కవలను త్రెప్పిచిరి. అప్పుడు నాకీభావము కలిగినది. నేను హిందువనని నమ్మును నానతియులు చేయు ప్రయత్నియింప నేను గొప్పించియుండును. నేను హిందువను నాకగ్రయింపని భవనాశేరు. ప్రాచీనుడు హిందూదేశపు నిజానాయుడు, నరీచుగు బాహ్యుర్వి నిజానాయుని కలిపి చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్న గవర్నమెంటు సాహ్యునికవా యు గగంపడితిని.

అంతా పుచ్చులాల్ గారు.

[illegible]

చిట్టలను గూడు.

చిట్టలు బలపరచుచు చిట్టలను గూడు ఇట్లని:- తాము చేసిన కృషి ఫలించినది హిందువులు ఆనందింతురు. మూల విరూపాక్షుడు. దర్శనముగావరాజుగారు, పండిత శుంకరాచార్యులు వీరికొరకు చాల సాక్షులుండిరి. ఈదేశమునందలి విద్యార్థి వృద్ధులలో యావిశ్వవిద్యాలయమువలన నూతనశక్తి మయ్యెదగును. కాశీంబజారు మహారాజుగారు.

ఈవిశ్వవిద్యాలయమువలన హిందూదేశీయుల గొప్ప కోరికలు తీరివి.

దాదభాయిగారు.

పాఠశాల వ్యవస్థ సేవకూడ అభివృద్ధిచెందుచున్నది. ఈవిల్లులోని చిల్లర విషయములను గురించి నేను ఇప్పుడు యోచించుచున్నాను. దేశములో యావిశ్వవిద్యాలయమును గురించి అనేక పాఠశాలలు అభిప్రాయములు కలవు కాని బట్టరు శుంకరలాలగారు దేశ్యులగు ఉపన్యాసములు పాఠశాల అభిప్రాయములను తొలగించును. విద్యార్థివృద్ధులకి బట్టరుగారు చేసిన సాహాయ్యము పొగడదగియున్నది. వీరి అభిమానములేనిదే యావిశ్వవిద్యాలయము యంతరకు రావలదు.

గజ్జనాథిగారు.

ఈ విల్లును అందరికీ పంచివెట్టలేదు. కాబట్టి దీనిని గురించి నేను యెత్తుకున్నాను. మూడవదశలను. కాశీలో స్థాపించి బోవు హిందూవిశ్వవిద్యాలయములో చదివిన విద్యార్థులు విశేషముగా హిందూమతాభిమానులును, అలిఫుర్ లో స్థాపించి దలచుచున్న మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయములో చదివు విద్యార్థులు కేవలము మహమ్మదీయ మతాభిమానులును, అగు దురని నేను భయపడుచున్నాను. కాని నాన్నే హితులగు యితర మెంబరు చెప్పిన మాటలయందలి గౌరవమువలననే నీవిల్లును బలపరచుచున్నాను. హిందువులగు గృహస్థులగుంతో షుము కలుగవలెనని కోరుచున్నాను.

దాసుగారు.

ఈ విల్లును గురించి బట్టరుగారు శుంకరలాల గారు విప్లవముగ చెప్పిరి. బట్టరుగారు తాముచేసినది బహు స్వల్పము చెప్పిరి. అట్లుకాదు. సభలోని అధికార గృహస్థులందరు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు వారు చేసిన సాహాయ్యమునకు కృతజ్ఞులై యున్నారు.

శుశ్రేణునాథ టెన్డర్ గారు:- చిట్టలు బలపరచుచున్నట్లు నిది. - గజనాథ గారు చిట్టలు పంచివెట్టలేదని చెప్పవలసిన అవసరములేదు. ఏలననగా ఈ విల్లును గురించి చర్చించుటకు కావలసినంత అవకాశముకలదు. ఈ విల్లును గురించి ప్రతి కలంకాన, గభా వేదకలంకాదు చచ్చు జరుగును. ప్రత్యేకముక ఒక కమిటీయొక్కడికావలసిని చూపుచును. దీనివై బయలుదేరు వ్యాఖ్యానములన్నీటిని గమనింతురు. బట్టరుగారి మహాపరవ్రాసమునకు వారిని పొగడవలెను. ఈవిల్లులోని చిల్లర విషయములనుగురించి నేనిప్పుడు మాట్లాడలేను కాని విశ్వవిద్యాలయాధికారులచే చాల అధికారములయ్యవలెను. చాలినన్ని అధికారములేని వారికి బాధ్యతలందెప్పు. బాధ్యతలు కేవలము పని చెక్కగా జరుగను. గజనాథ గారు భయపడినట్లు హిందూ మహమ్మదీయులకు భేదాభిప్రాయములు కలుగకపోగా విశ్వవిద్యాలయము వ్యాపింపజేయు భావమువలన హిందూమహమ్మదీయు సంఘములకు ఇదివరకులేనంత స్నేహముయొద్దకచ్చును. ఇదివరకు నేను అనేక ఉపన్యాసములను విన్నాను. కాని బట్టరుగారివలె హిందూదేశీయులను హిందూదేశమును ప్రేమించుచు యంతి అభిమానముతో మాట్లాడినవారినియెన్నడువలెదు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయములో చదివుకొను బాలకులకు చెడు అభిప్రాయములు కలుగుమాట కేవలము వెర్రి. పరమతద్వేషము కలుగుమాట అంతకన్న వెర్రి.

నీతానాథారావుగారు.

పూర్వవార పరాయణుడవగు నేను యీవిల్లును నా ముఁ పూర్వకముగ బలపరచుచున్నాను.

సెటూల్ వాడగారు.

గజనాథ గారు పరమతద్వేషము కలుగునని చెప్పినమాట కొంతవరకు అంగీకరించలేనమా! నాకు అనేక సంవత్సరములనుండి హిందూ విశ్వవిద్యాలయముతో సంబంధముకలదు. కాబట్టి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము అన్ని భావముల వారిని ఒక్కటిగా కూర్చుట్టును యెంత సాహాయ్యకారిగ నున్నదో నాకు తెలియును. హిందూ విశ్వవిద్యాలయమువలెనే, హిందూదేశమునందలి తక్కిన విశ్వవిద్యాలయములుకూడ వివిధభావములలో వికమత్వమును అభివృద్ధి చేసివి. ఏదో ఒకమతమును బోధించు విశ్వవిద్యాలయము వికమత్వ భావమును పోగొట్టును. నాకన్నముందు ఉపన్యాసి

చినవారిమాటలుగాని, శుశ్రేణునాథ టెన్డర్ గారి వాక్యముగాని నాకీసందర్భమునకు భయమును పోగొట్టలేదు. హిందూవిశ్వ విద్యాలయములో ఎక్కువ హిందువులు ముట్టుకతో మెంబరులుగా నుండవలెనను నియము యెందుకు వెట్టవలెను? 19 వ శతాబ్దములోని చెప్పిన వారి అధికారము మెట్టివ్యవస్థను పరీక్షించుకొని వ్రాసి ప్రత్యేకముగ యెన్నడు కమిటీవారు విషయములను నాగ్రతతో ఆలోచించవలెను.

మదనమోహన మాలవియాగారు.

ఈవిల్లును తయారుచేయుటకు, మనయందు అభిమానమును, ఉదారబుద్ధిని చూపిన వైప్రస్థాయిగారికి మనము కృతజ్ఞులము. ప్రజలు హక్కుగల బట్టరుగారికి అనేకవిధముల కృతజ్ఞులై యున్నారు. గజనాథ, సెటూల్ వాడుగార్లు భయమునకు ఆధారములేదు. ఏలననగా యిప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు ఒక మతస్థులకు సంబంధించినవిగాకపోయినను, హిందూమహమ్మదీయులకు అనేక భేదభిప్రాయములు కలవు. కాని హిందూ విశ్వవిద్యాలయము యాభేదములను యంతమాత్రము పెంచదు. మతమును గురించి ప్రతివిద్యార్థి నేర్చుకొన వలెనను నిర్ణయములేని యెడల నేనీ విశ్వవిద్యాలయము అంగీకరించ జాలను. చిట్టలు అందరు అంగీకరించిరి.

జెమ్మిలు కోటలు

రుష్యావారి లొంగిపోవుట.

ఆస్ట్రియా సైనికుల ఉపేక్షాభావము

ఉరక రుష్యావారి వశమగుచుండుట.

పీటరుగ్రాదు మార్చి 22:- రుష్యులు అధికారుల తిట్లు ప్రకటించిరి:- ఆస్ట్రియావారి జెమ్మిలుకోటలు రుష్యావారికి లొంగిపోయినవి. రుష్యావారి సైనికస్థానమునందు సైనికులందరు త్యాగముతో జాతీయగీతమునుపాడిరి. రుష్యాచక్రవర్తిగారు దీనికి దయచేసిరి.

ఆస్ట్రియా సైనికుల ఉపేక్ష.

వెనిసు:- ఆస్ట్రియావారి పదాధిపతిలో కొన్ని పట్టణములు ఉద్యోగులతో లాల్చాచి చేసి ఉపేక్షాభావముతో రుష్యావారికి లొంగిపోయిరి. ఆస్ట్రియావారు పూర్వము ఇటలీవారివద్ద నుండి కొన్ని పరగజాలను లాగికొనిరి. ఈ పరగజాలలోని ప్రజలను ఆస్ట్రియావారు క్రొత్త పేజీలో చేర్చి యుద్ధమునకు పంపించగ వీరిట్లు చేసిరి.

కోటల స్థితిగతులు

అలహాబాదు మార్చి 22:- పయినీరు పత్రిక లండను విలేజుకుడు పంపిన ప్రత్యేకపువార్త:- ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను బట్టి జెమ్మిలుకోట లేనికమునైనను పడిపోవచ్చును.

మరికొన్ని వివరములు.

ఆరమానములు ముట్టించినతరువాత జెమ్మిలుకోటలు లొంగిపోవుట చాలముఖ్యమైనది. ఈవిషయము రుష్యావారికి మంచితరుణములో కలిగింది. కోటలో చాలమంది సైనికులున్నారు. వీరు 25 వేలమంది యుద్ధవచ్చును. కోటలో 12 గ్రామములున్నవి తక్కువవ్యయముతో నీవిజయముకలిగినది. ఖుయిద్దిలగ దొరకనవారివలన నీసంగతులు తెలియుచున్నవి:- జెమ్మిలుకోట కర్రపునచ్చినది. మాంసముగాని రొట్టెగానిలేదు. ఆభీషరతుకు సంబంధించిన, కొద్దిగుఱ్ఱములు తప్ప మరేయితర వ్యుగములను పట్టణములోలేవు. అప్పుడప్పుడు కొన్ని జుతువులను వేటాడినను, సైనికులు డబ్బాలులో నిజున చేసినమాంసమును, తినియుండిరి. ఈమాంసపుడబ్బాలు వివిధములవిద చేరవేయబడినవి. సైనికుల తివజ్వరము మున్నగు వ్యాధులవలన బాధపడిరి. అందుచే సైనికులంత తృప్తికరముగలేదు. ఇటీవల కోటలోనివారు వచ్చి రుష్యావారి పశువు వచ్చినప్పుడు చాల మందునామగ్ని వ్యయమగుచున్నట్లును, ఏదో ఒకటి కడతేర్చవలసినదని నేనానాయకులు కోరటువలన నిట్లు చేయబడినది.

హిందూ దేశములో కాసగోగము.

కరాచీ మార్చి 22:- హిందూదేశములో వ్యాపింపుచున్న, కాసగోగముగురించి విచారించవలసినదని, కడవిన సంవత్సరము హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, పిహకులలోని చర్చిమహాన వైద్యశాలకు సంబంధించిన, డాక్టరు అఫ్జలం డబ్బరుగాని, కోరిరి. ఈకోగము ప్రబలకుండచేయవలసిన చికిత్సనుగురించి తెలుపవలసినదని కూడ కోరిరి. వీరు యిటీవల

చాలకాలము దక్షిణహిందూస్థానములో సంచారముచేసి, కరాచీలోని స్థితిగతులను వైద్యులతో నాలోచించుటకై ప్రస్తుత మిక్కడకు దయచేసియున్నారు.

రంగూనులోని జన్మముకంపెనీ

రంగూను మార్చి 22:- జన్మనీలో నివశించుచున్న ఎల్ మెటునిటుక్కురుగారును. వారిభార్యయువకుమున, కొంత భూమికిసంబంధించిన వ్యవహారమునచూడుటకును, జన్మనీలోని మెరిడాంకరు అనుదొరసానివత్తుమున కొంత ఆస్తిసందర్భము వ్యవహరించుటకును రంగూనులోనివర్తకులగు బాలిహజారు కంపెనీవారికి అధికారిమయ్యబడినది. రంగూనులోనిజన్మను క్లబ్బుకు, భీమాచేయించి ఆస్థులనురాజుట్టి లోకులకు యియ్యవలసినవాకీనియిచ్చి వేయు ఎకాపిట్టుబడిగారికి అధికారిమయ్యబడినది.

ఎల్లియముసింట్రి అండు కంపెనీవారి కముందు బ్రిటిషు ఇండియాలో వర్తకముచేయకుండ నివాకరింపబడినది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

అల్వార్సు మహారాజుగారి సహాయము.

ఫిల్లి మార్చి 22:- అల్వార్సుమహారాజుగారికి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు రెండులక్షల రూపాయలనుచ్చరి.

ఫిలిప్పైనుదీవులలోని సరకులు.

న్యూయార్కు మార్చి 22:- మాన్సిలానుండి వచ్చిన వార్తలవలన నీక్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:- యుద్ధపుటోడలకు బొగ్గుకు శస్త్రయంత్రము స్త్రీమరలను పంపించి. పిలిపైన డాక్టరులో నిలువబడియున్న సరకును రావాదా చేయించవలసినదని, వర్తకులు ఆమెరికావారిని కోరిరి.

అనార్కలి మాతృకేసు

మద్రాసు ఉరిశిక్షకు ఖాయపరచుట, లాహోరు మార్చి 22:- అనార్కలి బజారులో ఫిబ్రవరి 20 తేదిని హెడ్జ్ కానిస్టేబులు, మాతృకేసిన జనసింగుకు ఉరిశిక్షవిధింపబడినది. అతడు అప్పీలు చేసికొనినగా, శిక్ష ఖాయపరపబడినది.

అలవై నుమోపభ:- శ్రీరాజాకందుకూరు శివ ప్రసాదభూషణరావుగారు రాగలవైకుంఠ సభను జూను 19 వ తేదిని నరసాపురంబున జరుపుటకు నిశ్చయించి ఆహ్వానమును బంపినందులకు శ్రీరాజాగారు శ్రేవులకృతజ్ఞతకు వాక్రులు. సభాకార్యక్రమము ఆహ్వానవికరము ముందు ప్రకటించబడును.

నోటీసు

చెన్న పట్టణమున వైపులకు కట్టివేయుట. 24-3-1915 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు వైపులు కట్టివేయబడును. 25-3-15 గురువారము పగలు 10 గంటలకు మరల విడువబడును. ఏకారణముచేతనైన నింతిక్కు నాలస్యమైనను కావచ్చును. కాన ముందుగానే పట్టణములో నన్ని భాగములవారును గూడ 86 గంటలకు సరిపడు నీటిని పట్టి నిలువ యుంచుకొనుట మంచిది.

నోటీసు.

ప్రస్తుతము కాకినాడ కాపురంకు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు చాలాకాలమునుంచి మత్రిసిరంటేకుండా నున్నారు. ఆయన వ్యవహారము చేసుకొనే స్థితిలో లేరు. నేను ఆయన అవిధ కమేజరు కుమారుడను. నడరు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారితో యెవరు యేవిధమయిన వ్యవహారము జరిపినా అది చెల్లనేరదని యిందుమూలముగా తెలియ పరచడమైనది. మల్లాది విశ్వనాథశాస్త్రి. పూడెంటు, రాజమండ్రి.

రు. 250 బహుమతి

లోకమాన్య గోగ్లగారి జీవితము గూర్చిన ఉత్తముమైన కేలుగు పోత్తమునకు.

వివరములను వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

గుంటూరు జిల్లా సంఘము కార్యదర్శులు.

TELEGRAMS.

IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.

YESTERDAY'S MEETING.

DELHI, March 22.

At this morning's meeting of the Legislative Council, the Viceroy presiding, Sir William Meyer made his Budget statement. Then Sir William Meyer introduced the

Indian Paper Currency Bill

and explained that the invested currency would be raised from 140 millions to 200 millions, already embodied in Ordinance of 16th January. He said that the law would remain in force during the war and six months after. The Rules having been suspended, the Bill was passed.

Sir Harcourt Butler then introduced

The Hindu University Bill.

In introducing the Bill, he said:—

"My Lord,—I move to introduce the Benares Hindu University Bill. It is the earnest desire of the University Committee that this measure may be placed upon the statute book during the Viceroyalty of your Excellency, with whose name the University will be for ever associated. It is the bare truth that without your Excellency's constant interest, support and approval this measure could not have been introduced to-day. By a series of compromises the Government and Society have arrived at conclusions which, I hope, may take the measure out of the domain of controversy. It is intended to publish the Bill now for general information, take the Select Committee stage and pass into law during the September sessions. Before I go further I must congratulate the Committee, and especially the Maharaja Bahadur of Darbhanga, Mrs. Besant, Dr. Sunderlal, Pandit Madan Mohan Malaviya, Hon. Rai Bahadur Ganga Pershad Varma, Sir Gooroo Das Banerjee, Dr. Rash Bahari Ghose and outside the Committee such active helpers as the Maharaja of Bikanir and the Maharaja of Benares, on the success which has already crowned their effort. I need not review the history of the movement which resulted in proposals for a Hindu University at Benares and a Moslem University at Aligarh. I will deal with the results that have emerged from long discussion. The facts are well-known. But I will confidently say this, that if anyone had predicted ten years ago that the idea of a University of this kind, then in the air, would take practical shape he simply would not have been believed. The University Commission, an influential body, recently pronounced against such a University, and there was widespread opposition and hostility to any scheme which threatened to cut into existing territorial Universities. It would seem incredible ten years ago that the Government of India should associate itself with a movement of this kind. That difficulties have been overcome in a large measure due to a genuine spirit of co-operation which has inspired the University Committee. My Lord! this is no ordinary occasion; we are watching to-day the birth of a new, and many hope better, type of University. The main features of this University, which distinguish it from the existing Universities, will be first that it will be a teaching and residential university; secondly, that, while it will be open to all castes and creeds, it will insist upon religious instruction for Hindu; and thirdly, that it will be conducted and managed by the Hindu community and almost entirely by non-officials. I say that this is a new type, and many hope better, type of University. Let not this be taken as disparaging the work of the existing Universities. That would indeed be gross ingratitude and sheer injustice. India owes much to her Universities in every department of intellectual life and energy. They were based on the latest model, the London University, then recently founded and much admired and only lately condemned by the great Commission on University Education in London as fundamentally defective. The best minds in India are, I think, now in agreement that teaching and residential Universities are the special need of India to-day. At the same time there is naturally very little knowledge in the country of what a teaching and residential University is. To this want of knowledge I attribute much of the criticism which has been levelled against the constitution of the Benares Hindu University. The conditions which are appropriate and necessary in a teaching and residential university have been viewed away through glasses of minds habituated to existing Universities. This is only natural in the circumstances of India. I wish it were possible to say in a few words what a teaching and residential University really means. Probably the best idea will be obtained from Cardinal Newman's idea of a University. May I quote a passage from the report of the Commission on University Education in London, the most authoritative statement of modern times on University education. It runs as follows: "In the first place it is essential that regular students of a University should be able to work in intimate and constant association with their fellow students, not only of the same but of different faculties, and also in close contact with their teachers." The University would be organised on this basis, and should regard it as the ordinary and normal state of things. This is impossible, however, when any considerable proportion of students are not fitted by previous training to receive University education and therefore do not and cannot take their place in the common life of the University as a community of teachers and students, but, as far as their intellectual education is concerned, continue in a state of pupillage and receive instruction of much the same kind as at school, though under conditions of greater individual freedom. It is good that students should be brought together if only in this way, and Newman, writing in 1852, even went so far as to say: "I protest to you, gentlemen, that if I had to choose between a so-called University which dispensed with residence and tutorial superintendence and gave its degrees to any person who passed an examination in a wide range of subjects and a University which had no professors or examinations at all but merely brought a number of young men together for three or four years and then sent them away, as the University of Oxford is said to have done some sixty years since, I were asked which of these two methods was the better for the discipline of the intellect, which of the two courses was more successful in training, moulding, enlarging the mind, which sent out men more fitted for their secular duties, which produced better public men, men of the world, men whose names would descend to posterity, I have no hesitation in giving the preference

TELEGRAMS.

to that University which did nothing over that which exacted of its members an acquaintance with every science under the sun." Nevertheless this is only one side of the question, and in any case Newman does not refer to the kind of student life that can be reproduced in London; but for this very reason it is more essential that in such a University as London can have, students and teachers should be brought together in living intercourse in the daily work of the University. From the time an undergraduate enters the University he should find himself a member of the community in which he has his part to play. Teaching and learning should be combined through active and personal co-operation of teachers and students, their association on more or less fraternal lines. That is the keynote of a teaching and residential University. The University does not aim at mere intellectual attainment overhanging by examinations. It is the way of life and the way of corporate life. Those of us who have been at Oxford and Cambridge can appreciate the force and meaning of Newman's vivid words. But Oxford and Cambridge are not the only models. There is much to be learned in India from other Universities which are more definitely practical in aim. They are all, however, alike in this, that they pursue an outlook on life from a higher atmosphere, concentrate thought and, by friction of mind, get truer perspectives; no matter whether the dominant note be philosophical or technical. So much for the teaching and residential aspect of the University. There remains the question of religious instruction. You know the history of religious instruction in India, the fixed and unalterable neutrality of the British Government, and how in every province at the present time earnest men are seeking to find some means of infusing religious and moral ideas into the swiftly on-rushing intellectualism of the day. It is a matter which we must leave to the Hindu community to work out on the lines which best commend themselves to it. The Theological faculty must be purely a Hindu faculty. On behalf of the Government of India I can only assure the Committee that they have our fullest sympathy in this new, and I believe important, venture.

I turn now to the measure itself. This consists of the Bill and original statutes. Regulations are in course of preparation. It was only by a 'tour de force' on the part of Mr. Sharp, Dr. Sunderlal and Mr. Muddiman that the Bill and statutes have been prepared in time. In the first place, as regards the form of the Bill, I must explain that its apparent brevity is due partly to accepted practice conducive to the maximum of elasticity whereby only essentials are included in the legislative measure, partly to the desirability of relegating much to statute and regulation. Schedule 2 is very full and can be still further extended, by the addition hereafter of such statutes as are not required for permitting the University to get immediately to work, and regulations have still to be framed.

I will now try to give you a brief account of the organisation of the new University. You will see that it is a somewhat complicated organisation, and it has been necessary to define and adjust the functions with some care. The University is an All-India University. It is incorporated for the teaching of all knowledge, but will commence with five faculties, arts, science, law, oriental studies and theology. I know that many of the promoters desire to add the faculty of technology. This desire has my full sympathy, and I trust that adequate funds will soon be forthcoming. The University will be open to students from all parts of India on conditions which I shall specify hereafter. The Governor-General is the Lord Rector of the University and the Lieutenant-Governor of the United Provinces of Agra and Oudh is Visitor of the University. Among those whom the University will delight to honour are Patrons, Vice-Patrons and Rectors. The governing body is a numerous and very representative Court with an executive body in the Council of not more than 30 members, of whom 5 will be members of the Senate. The Academic body is the Senate, consisting of not less than 40 members with an executive body in the Syndicate. The Senate will have entire charge of the organisation of instruction in the University and constituent colleges, curriculum and examinations and discipline of students and conferment of ordinary and honorary degrees. Except in matters reserved to it, the Senate is under the control of the Court working through the Council. The Senate will be constituted as follows:—

1. Ex-Officio:—(a) Chancellor; Pro-Chancellor, Vice-Chancellor and the Pro-Vice-Chancellor for the time being. (b) University Professors. (c) Principals or heads of constituent colleges of the University.

2. Elected:—(a) 5 members to be elected by the Court, (b) 5 members to be elected by registered Graduates of the University from such date as the Court may fix, (c) 5 representatives of Hindu religion and Sanskrit learning to be elected by the Senate. (b) Should the Vice-Chancellor declare that there is a deficiency in the number of members required in any faculty or faculties, then 5 or less persons to be elected by the Senate eminent in the subject or subjects of that faculty or those faculties.

3. Nominated:—5 members will be nominated by the Visitor.

The Syndicate will consist of the Vice-Chancellor, Pro-Vice-Chancellor and 15 members, of whom no less than 10 shall be University Principals or Professors of constituent colleges. The object aimed at is to secure that purely academic matters should be decided by a body, mainly expert. While the government and supervision of the University rests with the Court and the Council, it is necessary to represent the Senate on the latter in order that the academic view may always be before it. The Court will elect its own Chancellor and Pro-Chancellor, Vice-Chancellor and Pro-Vice-Chancellor. In the first instance these officers will be Scheduled. The Vice-Chancellor will be ex-officio Chairman of the Council, Senate and Syndicate. He will be the chief executive officer of the University. The University will, through the Council and Board of appointments, appoint its own professors and staff and have entire control over them. Stability is given to the constitution by requiring the sanction of external authority to changes in the statutes and regulations.

This is the outline of the constitution of the University. Government binds itself to accept the degrees, etc., of this University as equivalent to the degrees, etc., of the existing Universities. This in itself is no mean concession. My Lord, I have seen this constitution described as illiberal and I have rubbed my eyes in amazement. It is far more

TELEGRAMS.

liberal than the constitution of the existing Universities. No Government can allow Universities to grow up without control. In most European countries Universities or at least the majority of them are entirely State Universities. In the course of these discussions two policies emerged, one was a policy of trust, the other a policy of distrust. Government might well have said to Society:—"You are starting a new kind of University without any experience of it in India. We must guide you from within at any rate until you prove your worth and the value of your degrees." That would not have been an unreasonable attitude. But we preferred to trust society, to leave them large autonomy and to reserve to Government only necessary powers of intervention if things go wrong. I hope that things will not go wrong; but you will not misunderstand me when I say that the taking of these powers is a necessary precaution. You will also realise that, to some extent, this is a leap in the dark, and that the machinery which is being provided is very complicated and might, in conceivable circumstances, produce friction. I hope that intervention will not be required. We desire, and Sir James Meston desires, that you should manage your own affairs. We are anxious to maintain the dignity and independence of the University, but we must, in the public interest, in the interests of the rising generation, in your own interests, have power to interfere should things go wrong. We could not contemplate the existence of the University or recognise its degree in any other terms, but, with this one reservation, we wish to see you realise your own way of life, your own way of corporate life. I ask the Hon. members to compare the constitution of this University with that of the oldest University in India. And yet who will deny that the University of Calcutta has had in practice a measure of independence that is not accorded to Universities in most countries? In Calcutta 80 of 100 ordinary members of the Senate are nominated by the Chancellor, who is ex-officio the Governor-General while the election of the remaining 20 is subject to the approval of the Chancellor. In the case of this University only 5 out of the minimum of 50 are nominated by the Visitor, who is ex-officio the Lieutenant Governor of the United Provinces, and this provision was suggested by yourselves in order to secure expert official help and co-operation. In Calcutta the appointment of Professors requires the sanction of the Government of India. In this University no such sanction is required. There will be in this University, under normal conditions, no interference whatever from outside with the University staff. In Calcutta the Vice-Chancellor is appointed by the Governor-General in Council. In this University the Court elects the Vice-Chancellor subject only to the approval of the Visitor. The Court has power to elect its own Chancellor and Pro-Chancellor. In Court and Council the Government has no voice or representation whatever. Ordinary powers of intervention are vested in the Visitor. The visitor will be close at hand when you will need his help at every turn in the acquisition of land and in many other ways. And you will not appeal to Sir James Meston in vain. Extraordinary powers are vested in the Governor-General in Council. You need not be alarmed lest they be exercised unduly. The tendency will be the other way. It will not be in human nature that the Visitor in the Government should seek lightly the intervention of the Governor-General in Council. I have not noticed such tendency in the Government of India; the tendency is all the other way, to avoid interference in detail of administration. The terms are necessarily general, but it is made quite clear that they are extraordinary and emergent powers, and considering how much this movement already owes to the Government of India, I confidently ask you to believe in our bona fides. We have trusted the promoters so much that I think we ourselves may claim some trust at your hands.

So much for the constitution of the University. There remains the question of admission to the University, and this raises the whole question of recognition of schools and matriculation. This will be dealt with in regulations, but I will tell you exactly what is our policy in the matter and what principles underlie it. Some of the promoters, I understand, desire to keep the recognition of schools in the hands of the University and to conduct their own matriculation examination. This wish is opposed to all the best modern view on the subject. This view, strongly emphasised by the Commission on University Education in London, is this, that it is the central educational authority which is concerned to see that its grants are effectively used, and that it is that authority also which must provide for the co-ordination of secondary schools and Universities and must give the necessary assurance to the latter that pupils seeking admission to their degree courses have reached the required standard of education. The Committee, I may mention, accept the recognition of schools by Local Governments and Durbars.

As regards Matriculation, I must remind the Council that this is not a federal territorial University, but a teaching and residential University. In the case of the Dacca University the Committee decided that it could not conduct its own matriculation examination. It was recognised that most of the high school students would be reading for admission to the colleges of the Calcutta University, and that, therefore, the requirements of that University must regulate the course of studies in those schools. In the case of the Benares Hindu University, pupils of high schools will similarly be reading for admission to the existing Universities, and a new University could not with advantage set up a different standard or prescribe a new course. Again, it was recognised that a separate entrance examination for Dacca held at the headquarters of Dacca would be cumbersome and difficult to carry out and would be likely to cause confusion. These reasons are applicable, with even greater force, to the Benares Hindu University. Probably before many years have passed the external Matriculation examination octopus, which dig its tentacles into all limbs and parts of our secondary English schools, will be replaced by some system of school leaving certificates. The most weighty authorities of modern times, the Consultative Committee on Examinations in Secondary Schools and Lord Haldane's Commission on University Education in London like contemplate the abolition of purely external matriculation. Meanwhile the position will be this. The Benares Hindu University will accept for admission to its courses all candidates from schools at present recognised by the University or by the Local Government or by the Durbar, who have passed the Matricula-

TELEGRAMS.

tion examination of that University or obtained the recognised school leaving certificate. The Benares Hindu University will also be able to impose any additional test on such candidates that it may think desirable. The Benares Hindu University will hold its own Matriculation examination at Benares for all candidates for the faculties of Oriental Studies and Theology and for private candidates (on the usual conditions) in other faculties.

Finally, in order to meet the strong desire of some of the promoters, that certain schools should prepare exclusively for the Benares Hindu University, it has been decided to allow such course, provided that such schools are recognised by the Local Government of the province or by arrangements which will have to be decided hereafter by the Durbar of the State in which they are situated, and provided also that such schools are not allowed to send up candidates for Matriculation to any other University. Only in this way can complication of school curriculum and confusion in the examination system be prevented. The Secretary of State allows this large concession, involving some breach of principle, in deference to the sentiment of the promoters. It will come under reconsideration if, at any time, the school leaving certificate generally ousts the matriculation examination of our Universities.

I have now dealt fully and frankly with two main points on which there have been differences of opinion. There remains yet one other point on which there has been misunderstanding, and that is easily removable. It is said that this University has ceased to be an All-India University. This is not the case. It is open for students from every province and Native State of India. Schools preparing for admission to it may be situated in any province or Native State in India. Its governing body is recruited from the length and breadth of India. It will send forth its alumni to every quarter of India. It will number among its patrons Governors and heads of provinces, Ruling Chiefs and other eminent benefactors in all parts of India. I am informed that the following large subscriptions have already been paid:—Maharaja of Nashipur 1½ lakhs, Maharaja of Holkar 5 lakhs, Maharaja of Jodhpur 2 lakhs with a grant in perpetuity of Rs. 2,000 a month, Maharaja of Bikanir 1 lakh with grant in perpetuity of Rs. 1,000 a month, Maharaja of Kashmir a grant in perpetuity of Rs. 1,000 a month, Maharaja of Kotah 1 lakh, Maharaja Bahadur of Darbhanga 3 out of 5 lakhs, Dr. Rash Behari Ghose 1 lakh, Dr. Sunderlal 1 lakh, Maharaja of Coimbatore 1 lakh, Babu Brojendra Kishore Roy Chowdhury of Gouripur 1 lakh, and Babu Motichand 1 lakh. The Maharaja Scindia of Gwalior has promised Rs. 5 lakhs, and others have promised liberal donations; of which in many cases part payments have been made. If there ever was an All-India University it is this.

I think that on review of all the facts, Hon. Members will agree that the Government has dealt in a large and liberal spirit with the movement. To conduct the negotiations has not been easy. It has been complicated by the fact that the movement was started on lines of its own without reference to Government and without knowledge of conditions which Government considered essential to its success. It was further complicated by criticisms from opposing points of view. If to some it has seemed that Government was granting too little, to others it has seemed that the Government was granting too much. I do not conceal from Hon. members that in some quarters it has been considered that Government was taking grave risks, graver than any Government ought to face. I can understand this view, but I do not myself share it. We know that we are taking a certain amount of risk. We know that there is the danger lest this University, or similar Universities elsewhere, develop undesirable tendencies or lower the standard of education. We deliberately face that risk, believing in the loyalty and good sense of India and the growing desire to co-operate with the Government on the part of the Hindu and other communities in India. For my part, I am hopeful of success. I earnestly trust that the introduction of this Bill and the removal of misunderstanding will lead to further enthusiasm and provisions of fund sufficient to build and equip the University on a worthy scale, worthy of the great Hindu community. I confess that the other day when I was standing opposite to Mr. Rayanagar on the site where your University buildings will, I hope, soon be rising in stately array, and looked down the river Ganges to the Ghats at Kashi which swept before me in the distance, I felt that if I was a Hindu I should be proud indeed of the achievement of my people, and at the same time I felt some little pride in myself that I was a member of a Government which had joined in one more large endeavour to combine the ancient and honoured culture of India with the culture of the modern western world.

Hon. Mr. Sunderlal in his speech expressed the thanks of the promoters to His Excellency and Sir Harcourt Butler for all encouragement they had given to the promoters. He said that the Bill marked a memorable epoch in Indian Education and constituted an important movement for the expansion of the University Education. He also expressed the sympathy of Sir James Meeson, with the promoters and said that he reserved his observations on the Bill to the suitable stage. After referring to the various special features of the University, Dr. Sunderlal said that it would be a University of the people devoted to their interests and responsibilities.

Sir G. M. Chinnai in supporting the motion said that it was a genuine pleasure to the Hindus that so much earnest labour had borne fruit and added to the efforts of Pandit Malaviya, Maharaja of Darbhanga and Pandit Sunderlal. He said the measure marked an important epoch in the development of Education in this country.

Maharaja of Coimbatore regarded the Hindu University as a fulfilment of the best hopes of Indians. Mr. Dababoy said as the only Parsi would join in the chorus of congratulations. He however kept an open mind as to the details of the measure. He explained that much misunderstanding existed outside the Council but after the speeches of Sir Harcourt Butler and Pandit Sunderlal, all these misunderstandings had been dispelled. He expressed his sympathy of Sir Harcourt Butler to the course of the Bill and it was to his devoted sympathy to the cause of Education in India that the proposed University owed its present form.

Mr. Chinnai in speaking complained that the Bill was not circulated, and therefore he was unable to make his observations. Referring to the proposed Hindu and Muslim University Schemes he was afraid that those would produce Ultra Hindus and Ultra Maho-

TELEGRAMS.

medans, but in deference to the views already expressed by his brother members he would support the motion and wish the Hindu Members joy.

Mr. M. S. Das pointed out that the Bill had been fully explained by Sir Harcourt Butler and Pandit Sunderlal. Sir Harcourt Butler had taken a very modest share of praise due to him but he assured that non-official members were grateful to him for what he had done for the Hindu University.

Mr. S. N. Bannerjee in supporting the motion said Mr. Ghaznavi had no justification for his complaints that the Bill had not been circulated. There would be ample opportunity to discuss the Bill. He dwelt at length on parliamentary practice and pointed out that the statement of objects and reasons are placed on the table of the house. He also said that Bill would go before the country and the select Committee and full criticisms would be received and considered. He paid an eloquent tribute to Sir Harcourt Butler on the great speech he had made. The speaker did not pledged himself to the details of the Bill and pleaded for liberal constitution as without liberal power there would be no responsibility and without responsibility there could be no efficiency. He accepted Sir Harcourt Butler's invitation to trust and confidence with alacrity and enthusiasm. He further said that instead of creating difference of opinion as apprehended by Mr. Ghaznavi the University by diffusion of knowledge would bring the two communities together. Referring to Sir Harcourt Butler's speech Mr. Bannerjee said that he had listened to many speeches in the Council but he rarely heard a speech so sympathetic, so deeply attuned with love for India and her people. The measure was a crowning act of sympathy and love of the Government of Harding of which Sir Harcourt Butler was a worthy member. He ridiculed the idea that the University would be a citadel of reaction and expressed no fear that it would be a sectarian institution. He concluded by reminding the Council of the King's message and said "More light kindly Light".

Rai Bahadur Sita Nath Ray as an orthodox Hindu gave his whole-hearted support.

Mr. Setalvad said that he confessed to a certain extent the apprehensions of Mr. Ghaznavi regarding the sectarian University. Being connected with the Bombay University for many years he could say what unifying influence that University exercised in bringing all communities together. What was true of Bombay University was true of other Indian Universities. He said that a sectarian University would tend to destroy that influence and he confessed what previous speakers had said, including Mr. Bannerjee's eloquence, had not dispelled his fear on that score. Mr. Setalvad in discussing the details of the Bill questioned the fact why membership of the Court would be conferred on the Hindus only, and alluded to section 19 relating to the powers of the Senate and also to the Matriculation Examination. He hoped that these questions would be considered carefully in the Select Committee.

Pundit Malaviya said that they owed a deep debt of gratitude to the Viceroy who had shown a broad and liberal minded sympathy in shaping the Bill and the people were none the less grateful to Sir Harcourt Butler. Referring to the remarks of Mr. Ghaznavi and Mr. Setalvad, the speaker said that in spite of the non-Sectarian Universities difference of opinion had existed between the two communities. It was no use shutting their eyes to that fact. He was sure that the University would not aggravate it. He could not agree to any proposal which did not lay down provisions for compulsory religious education. Mr. Malaviya dwelt at length on this question and warmly defended the provisions of compulsory religious education. The introduction of the Bill was carried 'nem con.' The Indian Patents and Designs Bill was passed with a small amendment. The Delhi Laws Act Amendment was also passed without discussion.

Pandit Malaviya's Wheat Resolution.

The Council assembled after lunch at 2-15. Sir Harcourt Butler, Vice-President, presided. Pandit Malaviya in moving his wheat resolution added a small amendment that of an alternative to prohibition of export the Government be recommended to take such other steps as may be advised to bring down the prices of wheat to such reasonable level as to maintain it at such a level. The speaker said that the Council was aware that there had been an abnormal rise in the prices which in the last two years had been high, but never so high as it had been in the past few months. There had been unfortunately some riot in the Punjab, but people generally had borne the rise with wonderful patience and now to make bread unavailable was to starve them. Mr. Malaviya refuted Sir Shapochji Barucha's assertion that wheat was a luxury and pointed out that bread was the staple food in Upper India. He alluded to the wheat growing areas and said that except Bihar all other wheat growing provinces were dependent upon wheat. It was a question of existence with the people of the country. He emphasised the ease of the people of the United Provinces and Punjab and made a special point of the fact that wheat was the staple food of the martial races of Upper India. He said that owing to the combination of the circumstances, prices had steadily risen in recent years and urged that Mr. Dutt's prices report indicated that the expansion of wheat areas had not kept pace with the growth of the population. He dwelt upon the developments of commercial crop and export trade and said that the people outside India could pay better price than people of this country. He alluded to the suggestion of export only but held that would not meet the situation. The only measure for remedy was to prohibit all exports till the ruling price stood at 9 seers a rupee. With regard to the prohibition already in force prices were again rising and showed need for fresh considerations and the Government intervention to prohibit export. The suffering of the general bulk of the people should decide the paramount consideration. The Government itself recognised that principle and had made allowances to its low-paid servants and in another connection to high-paid officers but there was only about two per cent of population in the Government Service and he thought that if in the case of its own employees the Government could interfere it was right that the Government should interfere in the case of others. The speaker hoped that the Government would interfere and try to keep down prices at more reasonable rates than at present prevailing. The second part of the resolution relating to measures to be taken such as the opening of grain shops was withdrawn.

TELEGRAMS.

The Hon. Mr. Clark then rose and announced that the Government of India intended to take over the whole wheat export trade of the country in the interests of the consumer. Exporting firms would be used as Government Agents on a commission. In the course of a lengthy speech Mr. Clark reviewed the fluctuation of wheat prices since the war, the causes which underlay them, and the various devices proposed to prevent undue export of the new crop. On the first two points he said there have in effect been two sets of circumstances affecting the prices during the period of war, first causes which led to the rise at the end of October and which were concerned mainly with the old crop and secondly causes leading to further rise in price in February and counteracting effect on prices which should otherwise have been produced by the promise of new crop then well in sight. The crop which was harvested in spring of 1914 was an unusually poor one, especially in the United Provinces. The yield was 11½ millions tons less than that of the preceding year and the acreage sown with wheat was nearly 2 millions acres less. On the other hand exports also were very much smaller than usual partly owing to the disturbance of trade caused by the outbreak of war which practically stopped shipments in August usually a large exporting month. Hence when prices began to rise at the end of October there was good ground for assuming that there were still considerable stocks in the country. It is impossible to estimate the exact figure available in the country last October, but we have known this much that an extra demand of over 2,00,000 tons was made on them, for seed for additional million acres put under wheat amount more than twice as large as total exports authorised on 1st December and 31st March. This was a serious deduction from the existing stocks which enquiries made under ordinance have shown to be dangerously low, probably the lowest in proportion to wheat consuming population for many years past. The prohibition consequently was not effective but it undoubtedly had a beneficial effect. Regarding the external wheat position Mr. Clark continued:—The Dardanelles were closed just when the Russian crop was beginning to move and probably 2 million tons of wheat are locked up awaiting shipment from the Russian ports. Australia has suffered from severe drought, and is actually importing wheat instead of exporting. Bad weather has delayed the harvesting of the Argentine crop. Serious aspect of the case from India's point of view is the intensity of the demand which unless the Russian crop is released, must, so far as we can foresee, exist up to the end of June. We have in sight now humanity speaking one of the largest crops that has ever been harvesting in India. I have already called attention. I do not think the Hon. Members who represent wheat consuming districts in India would agree that transference from one food to another can be so easily achieved. The primary problem before the Government has been how to nullify the effect in India of the world market price or in other words how to remove India from the world market unless we do so. It is morally certain that high prices must continue until world's available supplies are restored to something like their normal level. A simple means of achieving their end and of safeguarding Indian prices would be merely to prohibit all export but the amount consumed in this country is a fairly constant quantity and it is absolutely certain that this year there will be a large surplus available for export over and above what is required for consumption. It would be equally unnecessary and unjustifiable to lock this surplus indefinitely, a course which would be unjust to the agriculturist and would mean a very serious loss to the country. Our interest especially at a time when a heavy strain is being placed on our finances lies in the maintenance of our export trade. Having regard for the consumer not only is our interest involved but all subjects of the Crown in India, British and Indians alike wish in this great crisis to render what help they can to the Empire, and that wheat should be permitted to leave our ports in whatever quantities can be spared is in present circumstances, no small matter to England. There is no question of the interests of India being sacrificed to those of the United Kingdom. In the communication on this subject which we have had with His Majesty's Government it has always been perfectly clear that the interests of Indian consumer are to stand first. If however some export is to be permitted the question arises how it is to be controlled and further if we are successful in creating in India a price, below the level of the world outside and if some wheat is allowed to be exported it becomes clear that whoever is able to buy at Indian prices and to sell at world prices will make very large profits and the question arises who is to benefit by this windfall. We have had to weigh most carefully the problem of how all these conditions were to be met before deciding upon our course of action. There has been more than one alternative proposal in the field. Pandit's resolution recommended that Governor-General in Council should prohibit all export of wheat until the price comes down to 9 seers per rupee and whenever it rises above that rate. Another course is that of an export duty sliding on scale corresponding to the fluctuation of prices. The primary objection to the proposal advocated in the Hon. Pandit's resolution is that it tends to fix not only the maximum but the minimum price. It tends to prevent it falling to a lower level. An arrangement of the kind is also very disorganising the trade. We require a machinery which while effecting the necessary control will avoid as far as possible creating conditions which will be unnecessarily adverse to trade.

The fact that any moment export might be stopped through causes quite outside the control of the individual trader would be a serious deterrent to business and therefore would be very prejudicial to agricultural interests. On the other hand in such business as would be done, the exporter would secure for himself a wide margin of profit between the price in India and the price in Foreign market, and it is very open to question whether this should be accepted as a necessary consequence of prices being reduced in India through the Government's action. The proposal for the export duty to some extent meets this latter difficulty as duty when export takes place secures a part at least of the profit to the State, but the proposal is open to the same objection that it would inevitably create instability of the market. It also seems to me that it would be extremely difficult to adjust duty even with the device of a sliding scale according to fluctuations.

TELEGRAMS.

of prices in such way as to allow exports to take place up to a reasonable amount while still effectively controlling the price levels in India. The course which the Government proposed to adopt is, if I may say so, bolder and more comprehensive than the remedies which I have discussed. So far, we propose no less a matter than taking over the whole control of the export trade. Our communique presbadowed this in that it stated that after the 1st of April no private export of wheat would be allowed. What we propose is that wheat for export shall only be bought on behalf of the Government and only shipped on behalf of the Government. We shall therefore prohibit export of wheat except on behalf of the Crown from the 1st April to the 31st March next year. We have decided, I should explain, to extend by another three months the period of prohibition originally announced in our communique. It is our desire as far as possible to avoid interference with the ordinary channels of trade and we propose therefore to employ as our agents firms who normally conduct the export of wheat in India. We propose to appoint special officers who will be known as the wheat commissioners with sufficient staff to supervise the operations in India and have selected for this purpose Mr. Gubbay a very able official in the Customs Service who has had special experience of commercial questions. The firms employed will buy at prices fixed by us and wheat will be shipped in the main to London and will be sold there through ordinary commercial agencies on behalf of the Government. The firms acting as our agents will be remunerated in ordinary manner by a commission and profits of transactions will accrue to the Government. As I have already indicated these profits may be large and it has seemed to us right that they should be secured by the state rather than that they should go to the enrichment of one particular class of the community but we regard these profits as in a different category to our ordinary revenue and we hope that it may be possible to make some arrangements by which such profits as may accrue will be earmarked for special purposes. The essence of the scheme is that the Government will have the power of fixing the prices at which purchases are to take place in India for export or rather above which they are not to take place. This with the additional safeguard that the Government will also prescribe maximum quantities to be bought should secure that there could be no possibility of purchase for export forcing up prices. The Hon. Members will naturally feel that the question of the initial price at which the working of the scheme is to open thus becomes a very important one. The actual figure cannot be announced yet as it is still some days before the end of the month and further fluctuations of the price may yet occur and in the meantime we are in consultation with the Local Governments mainly concerned, and with the trade on the point. Initial figure will be fixed with regard primarily to the interests of the consumer for while we do not intend to debar the cultivator from any part of the profit he might have looked forward to had the times been normal we are not prepared to let the consumer suffer in a year of Indian plenty by reason of the abnormal circumstances arising out of the war. Subject to this our intention is that the initial prices at which buying will commence for April shipment should be relatively high as compared with subsequent prices which we shall fix. The price will be lowered for May shipments and we shall reserve to ourselves the discretion to lower the initial price even earlier than the 30th April should it seem advisable to do so and still further reductions will be announced for June shipment. We hope in this way to bring prices steadily and surely down. These are the principles of the scheme. It possesses the advantages which the advocates of export duty claim for it, but it is not I think open to objections. It resembles export duty in that the difference between Indian and World price will be secured to the Government but it avoids disturbance to trade which must result from uncertain operation of export duties, and it avoids doubt as to how far export duty would really control exports and protect the interests of the consumer. Our system practically amounts to regulation of prices through export trade not in its own interests but in those of the Indian consumer, while a greater measure of stability which our scheme will secure will also benefit the cultivator whose interests under the system of export duties would be detrimentally affected by uncertainties of the market. The details are matters of machinery with which it would be burdensome for me to trouble the Council and which are still to a large extent under consideration and discussion with the trade. Our colleague in this Council, the Hon. Mr. Marshall Reid affords us willing and valuable assistance. Working of a scheme involves the Government taking action in an unfamiliar field I can assure the Council that we shall be very glad to consider any suggestions that may be made to us and we most carefully weigh any representations regarding hardships to other interests which have not yet been brought to our notice. We may, I am sure, count on the local co-operation of trade.

Mr. Clark in conclusion said he would accept the Resolution if Pandit Malaviya would amend the Resolution adding the following "So long it was regarded as a special economic condition arising out of war."

Sir Ibrahim Rahimtoola

was the next speaker. Speaking on the Resolution he said it was only the conditions prevailing at present which might justify such a violent departure in the fiscal policy of the Government regarding the import and export of merchandise to and from India. Actual effect of such a step would be to deprive the cultivators of the profit they might have made in their crops. Such a step would only be justifiable when there was a serious scarcity of food supplies necessitating measure to conserve available supply of grains. After referring to the losses of cotton growers, which he estimated at about 20 crores, owing to Sir Ibrahim said that by the present action the Government barred large amount of money to come to the country by export. He thought such a measure only be undertaken if the country required and asked whether such circumstances prevailed. Sir Ibrahim proceeded to say that it was going to benefit as the result of the large portion of the amounts which the Government would be deprived of would go to the pockets of the consumer using wheat and be allowed; but that portion which

TELEGRAMS.

would be collected by the State should be earmarked definitely for the benefit of the cultivators. He urged that the Government should make a clear announcement to that effect. He complained that Indian Commercial men are not invited at the Wheat Conference, discussing the Government proposals. He favoured sliding export duty. He deprecated the employment of special non-official agency for the purchase and that should be invited through commission at agency to supply given quantities at fixed rates during stated periods. Sir Ibrahim said that the proposed scheme of Mr. Clark would bring small measure of relief to all those who had been hard hit by the war. For himself he gave preference in favour of sliding scale of export duty. Regarding the proposal of Mr. Clark Sir Ibrahim thought that the Government was taking great responsibility in starting practically an export firm. It would be well if the Government could utilise official agency for their purchasers by sender.

Sir G. M. Chitnavis

supported the resolution and referred to the sympathetic rise and fall of other commodities.

Mr. Dadabhoj

expressed his satisfaction with Mr. Clark's speech. He recognised the drastic character of the proposal and in view of the unparalleled situation he gave his support. Mr. Dadabhoj also deprecated the omission of Indian Commercial men from the Wheat Conference.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy

in supporting the Resolution said that the embargo placed on export was politically expedient and morally justifiable. He regretted omission from the Wheat Conference of Indian representatives and it was surprising that in an important matter, which was essentially of Indian interests, Indian Commercial opinion should have been excluded and only European exporting houses consulted.

Mr Chuznavi

in supporting Pandit Malaviya's Resolution said India was essentially an agricultural country and wheat, rice, cotton and jute were her principal products. The rise in the price of wheat had been affecting millions in the United Provinces, the Punjab and the Frontier Province. In Bengal, Burma and other parts, where rice was staple food, rise in its price was causing the greatest hardship. Suffering was acute in Bengal as the area under jute cultivation had gone on increasing in proportion as the area in paddy had been diminishing. India produced about 10 percent of world wheat and giving detailed account of acreage of wheat and rice under cultivation and statistical account of export Mr. Chuznavi said there was a justifiable reason to believe that stocks were held up in expectation of rise in prices either in foreign or Indian market and the Government was pleased to issue an ordinance giving power to Local Governments to investigate the existence and amount of stocks and to take necessary action. He held that Mr. Malaviya's Resolution was perfectly sound and exigencies of time demanded that it should be adopted. He suggested that rice should be included as well within the scope of the Resolution as rice was staple food not only of Bengal but a very large part of India and Burma. As an amendment he suggested that rice should be added after wheat in the Resolution.

Mr. Surendra Nath Banerjee

said the proposal of the Government of India was quite acceptable to the people. He hoped that in future in all conferences, relating to trade, Government must consult Indian commercial opinion which was growing powerful every day.

Mr. Marshall Reid

in course of his remarks referred to the complaints of the previous speakers that Indian merchants had not been invited to wheat conferences and said the complaint arose not of misunderstanding. Conferences were not called in order to obstruct Government in framing the policy but only for the purpose of assisting the Government. With regard to machinery for carrying out a policy already decided upon he was afraid that if the Government involved itself in great trades, it would get itself into difficulties. The Government should keep themselves clear of actual operations of the trade of the country and should employ existing agencies for control of wheat trade.

Rai Sita Nath Rai Bahadur

dwelt at length on the various aspects of the question and supported Government action.

Mr. Monteath

said that the wheat question did not interest his province so much as northern India but as a general impression of the opinion he would say that he endorsed every word uttered by Mr. Marshall Reid. He was of opinion that the less Government interfered with trade the better. He did not approve of the suggestion of making commercial departments agency of purchase.

Pandit Malviya

in summing up said that the sliding scale of export duty suggested by Sir Ibrahim would not do.

Mr. Clerk

in replying pointed out that he was merely employing the existing machinery. He also said nine tenths of trade were in the hands of Europeans. He was in sympathy with the proposal that the Government should earmark proceeds for the benefit of cultivators; but as he did not know the amount they were unable to make any definite announcement.

The amended Resolution was carried and the Council adjourned to 24th instant.

Interpellations.

The Hon. Mr. Clark replying to the Hon. Mr. Reid's question re. the Punjab Cement Concession said:—Certain difficulties have been found in the scheme proposed for the transfer of the concession which has accordingly not been sanctioned by the Secretary of State. It is understood that the original concessions have not yet commenced operation.

TELEGRAMS.

Sir Harcourt Butler replying to the Hon. Mr. Dadabhoj's question re. the admission of the Indian students into the educational institution of the United Kingdom said:—(1) and (2) The Hon. member is referred to the reply given to a similar question asked by him on the 16th September 1914. He is also referred to the report on the work of the Indian students' department, June 1914, which was recently published as a Parliamentary paper and placed in the Press Room in India. A few copies of the report are placed on the table for the convenience of the Hon. members.

Replying to Pandit Bishan Narayan's Dar's question re. the appointment of members of legal profession to the office of Legal remembrancer, Sir Reginald Craddock said:—There is no statutory bar to the appointment of Barristers or other members of the legal profession to the office of the Legal remembrancer in provinces where such a post exists and occasional appointments have been made with the Secretary of State's sanction from this source in cases where the Government of India have been satisfied that the nominee of the Local Government is clearly the best candidate available. As, however, for the proper performance of his duties the holder should possess some administrative experience as well as legal knowledge it is frequently the case that the selection can best be made from the ranks of the Indian Civil Service.

The Hon. Mr. Clark, replying to Pandit Bishan Narayan Dar's question re. Indian emigration into British colonies said:—No proposals have yet been laid before His Majesty's Government for negotiations with the self-governing dominions. The Hon. member will recollect that His Excellency intimated in his speech in the Council on the 8th September 1914 that the Government of India before approaching the Secretary of State wished to ascertain whether the policy, which he then outlined, commended itself to the people of India.

Sir Reginald Craddock replying to Pandit Bishan Narayan Dar's question re. revision of election rules said:—The Government of India as at present advised do not intend to undertake a general revision of the regulations before the next election.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR. GREAT BRITAIN.

Sir Edward Grey on War & Its Issue.

LONDON, March 23.

Sir Edward Grey, speaking on the origin and issue of the war, emphasised that all might have been avoided by a European Conference. Germany judging from her experience at the Balkan Conference, knew she could have counted on our good will, but, Germany repused every suggestion and on her rests, for all time, the appalling responsibility for war. Grey affirmed, amid loud cheers, that this was the fourth time within living memory that Prussia had made war on Europe and he added "We are determined it shall be the last." It would have been far easier to settle the dispute between Austria and Serbia which Germany had made the occasion for war than it was successfully to get through the Balkan crisis. Germany knew we then sought no diplomatic triumph. We did not give ourselves to any intrigue; but we pursued impartially and honourably the end of peace. We were ready last July to do so again. We had given in recent years to Germany every assurance that no aggression upon her would receive any support from us. We had withheld from her but one thing, namely, an unconditional promise to stand aside, however aggressive Germany herself might be to her neighbours.

France, Italy and Russia were ready in July to accept a Conference. "We knew that after the British proposals for Conference were made Tsar himself proposed to Kaiser that dispute should be referred to Hague." "We now know that the German Government was prepared for war as only those people who planned it could prepare."

Grey continued that long before war we had given to Belgium a pledge that never would we violate her neutrality so long as it was respected by others. If Germany invaded Belgium we were bound to oppose Germany with all our strength. If we had not done so at the first moment, was there anyone now who believed that when Germany attacked the Belgians, shot non-combatants, ravaged the country and violated all rules of war and all rules of humanity, was there anyone who thought it possible now that we could have sat still and looked on without permanent disgrace? One essential condition of the terms of peace must be the restoration to Belgium of her independence and national life, free possession of her territory and reparation so far as possible for cruel wrong done to her. Great issue for which the allies were fighting was that the nations of Europe should be free to live independent lives working out their own forms of government and their own national development whether great or small states, in full liberty. (Loud cheers.) German ideal was that the Germans were superior people to whom all things were lawful in securing power and against whom any resistance was unlawful. German aimed at establishing domination over the nations of the continent imposing no liberty for every nation but subservience to Germany. He would rather perish or leave the continent a desert than live under such condition. (Cheers.)

After war we and other nations must be free to live, not menaced continuing talk of supreme war lords, shining armor word in Scabbard and continual invoking as go accomplices of Germany. No have our policy dictated nor stides

TELEGRAMS.

and activities controlled by military castes. We claimed that the allies would secure for Europe the right of different national existence, not under the shadow of Prussian hegemony and supremacy but in right of equal liberty. Grey concluded by paying a tribute to the splendid courage and patriotism of our allies. There was no nobler opportunity of serving one's country than when its existence was at stake and when its cause was just and right. Never was there a time in our national history when the crisis was so great and so imperative or when our cause was more just and right (loud cheers).

Indian's Loyalty and Valour Praised.

LONDON, March 19.

Viscount Bryce presided at a lecture by Lieut.-Colonel A. Yate on the subject of the Indian Army. He paid a tribute to the loyalty and devotion of the Indian Princes and people and said that spontaneous offers of help were the most striking instance of their attachment, while, by their deeds of valour, Indian soldiers had proved themselves worthy comrades of our allied troops. These demonstrations of loyalty form one of the redeeming incidents of a time so full of sorrow. He felt this was a new and most endearing tie, because it showed that our efforts were appreciated by the people of the great Empire and future might reasonably hope that relations with India would rest on a surer foundation of mutual respect than ever before.

FRANCE & BELGIUM.

Fighting at St. Eloi.
"Eye-witness's" Story.

LONDON, March 21.

The British "Eye-witness" with the Headquarters Neuve Chapelle, but has given equal proofs of the fighting qualities of the British soldier. The Germans' first rush succeeded, where the trenches had been blown in, but eastward of the village the British Infantry made a most determined stand. Their fire was so steady and well directed that the German losses were terrible, four men sticking to their posts until at last overwhelmed by sheer weight of numbers. The Germans then rushed to the supported trenches which were blown up by a mine and penetrated the village itself. The first British counter-attack was delivered at 2-30 in the morning and was partly successful. Two hours later we drove the enemy out of the village and from all the trenches which had not been destroyed. The fighting in St. Eloi itself was very fierce. The Germans had erected barricades in the streets defended by machine guns. These were stormed one by one regardless of losses.

Saving the Wounded.

A pleasing feature of the fight was that the Germans refrained from firing on our bearer parties carrying the wounded. Prisoners admit that they suffered very great losses from shell fire. "Eye-witness" adds that the German wounded have to thank the British for many acts of kindness even in the excitement of the assault. A brilliant example is quoted of a British soldier carrying a Prussian officer, whose arm had been blown off to a place of safety under heavy fire.

Gallantry of Officers.

"Eye-witness" dwells on the gallantry of regimental officers. The heavy toll among them is largely due to the advance through intricate country intersected by hedges and ditches. Platoon commanders reconnoitre the ground in order to circumvent obstacles and prevent undue losses among the men. The success they have achieved is extraordinary and the spirit of the troops is the best proof of the qualities of the officers.

Bombs on Paris.
Further Particulars.

LONDON, March 22.

Two territorials at Compiègne, guarding the railway at night, saw, by the light of the moon, airships silhouetted against the sky and gave the alarm, which was instantly telephoned to Paris, where the airships were greeted with tremendous artillery and rifle fire. They retreated northward. The inhabitants plainly saw the great machines in the rays of searchlights. The bombs emitted a sickening smell. There were many most miraculous escapes. One hole made by a bomb was as large as a house. Others penetrated two tenements in which there were seventy and two hundred occupants respectively; but no one was hurt. Another fell near the American hospital. The building was shaken and the chief doctor was thrown out of bed.

A Paris Communique.

LONDON, March 22.

PARIS. Afternoon communique says.—A German attack took some sections of trenches at Notre Dame de Lorette but we counter-attacked and recaptured them. Our mining warfare at Laboelle is progressing. Fifty shells fell in Rheims on Sunday. We inflicted two serious reverses on the enemy in Argonne. We blew up near Bagatelle three minies after which two companies stormed the trench and maintained position in spite of strong counter-attacks. A quarter of a mile away the Germans countermined and attacked. Hot hand-to-hand fighting ensued, but the Germans were hurled back in spite of reinforcements. Then, when they were retiring, our artillery caught them and inflicted very heavy losses.

Another Communique.

LONDON, March 23.

PARIS. Communique says:—On the Plateau de Notre Dame de Lorette we hold all trenches except ten yards. The enemy delivered a heavy attack at Les Eparges for the purpose of capturing the fort. His defeat was complete. The fort of Badonviller.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

The State of Przemyśl.
Floating Mines in Dardanelles.

ALLAHABAD, March 22.

The "Pioneer's" London Correspondent cables.—The fall of Przemyśl may occur any day now. The "Morning Post's" correspondent at Petrograd states that the Russian march westward along the Black Sea coast is proceeding on a wide front, the Turks being swept aside. The Turks have again been guilty of the practice of setting mines to drift with the current which was reported a week ago. Now that the loss of three battleships has resulted therefrom it is plain that precautions must be taken. Admiralty fully recommend this and states in announcing the losses that this danger will require special treatment.

Surrender of Przemyśl.

LONDON, March 22.

[PETROGRAD.—A communique announces that Przemyśl has surrendered. A Te Deum was held at the Russian headquarters, which was attended by the Tsar.

The surrender of Przemyśl, after six months' war, is regarded as a very important success and comes at an opportune moment for the Russians. The Garrison is large, being estimated at 25,000 people. There were twelve villages within the fortress. Success was achieved at minimum cost.

Latest telegrams from Petrograd says that, according to the prisoners' statements, famine prevailed in Przemyśl. They were without bread or meat and there were no animals except officers' horses. Though game was sometimes bagged, soldiers were living on tinned food some of which was brought by aircraft. They suffered from typhoid and other diseases; consequently troops were greatly discontented. They declared that recent sorties caused an extravagant waste of ammunition and were due to the desire of the commanders to terminate the situation.

The Directors of British Dyes, Limited, have decided not to proceed with allotment, subscriptions being insufficient.

NEW YORK.—Despatches from Manila State that businessmen have requested Washington to employ naval colliers to carry masses of goods stored in Philippine Docks and relieve acute congestion.

Rejoicings in Petrograd.

PETROGRAD.—There is great rejoicing here at the fall of Przemyśl and demonstrations are being held in streets. A large Russian army is now released for service elsewhere. Experts expect it will move towards Cracow.

Destruction by Germans
In Russian Poland.

PETROGRAD.—The German invasion of Russian Poland has been accompanied by the destruction of 95 towns and 4,500 villages, the total damage being estimated at over hundred million sterling.

DENMARK.

A Danish Steamer Arrested.

LONDON, March 22.

COPENHAGEN.—Danish steamer "Bryssel" was recently arrested and taken to swinemunde. She has now been released, but Germany has retained the Cargo of oil destined for Sweden.

AMERICA.

Odenwald Seized.

LONDON, March 22.

NEW YORK.—Hamburg-America liner "Odenwald" attempted to leave San Juan, Porto-Rico Forts fired blank; but, as the liner continued live shells were fired whereupon "Odenwald" returned. She was seized by the Customs authorities.

AUSTRIA.

Austrian Soldiers Surrendering.
With Connivance of Officers.

LONDON, March 21.

VENICE.—Whole companies of Austrian Infantry, largely composed of recruits from the Italian provinces, have surrendered to the Russians with the connivance of officers.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, March 22.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 20th March:—

The amount of damage caused by the bombardment by twelve British and four French battleships of the strongest forts at Narrows in Dardanelles is not yet known; but the correspondents who viewed the engagement from a hill in Tenedos report tremendous explosion evidently of magazines. Battleships steamed constantly up and down within the Straits pouring in fire on the fort designated for each and it was a shot from the "Queen Elizabeth" which exploded the principal magazine in Kilio Bahr causing huge flames spring up, the correspondent describes, mountain high. A Satisfactory feature is that the ships maintained superiority over forts and have succeeded in silencing them after a few hours bombardment. The Turks apparently employed strong down current to set adrift numerous floating mines and loss of three battleships from that cause is considerable, but

is not regarded as either surprising or disheartening and the Official Report contains nothing indicating anything but eventual success or that defences have proved more formidable than expected. The Turks and their German Advisors have done their best with field guns and howitzers to supplement fixed defences and mobile and concealed batteries which cause considerable trouble but temporary expedients are not likely to prove more than troublesome to the passage of fleet. The Allies' determination to the satisfactory ending of the operations is shown by the immediate despatch of reinforcing ships and by facts that ample naval and military forces are now on the spot. The battleships lost were of the useful type but not of the latest design. Two British ships were built in 1898 and 1897 and the French ships in 1893.

The Russian squadron has approached the north part of Bosphorus and is said to have caused panic to Constantinople.

The Russians incursion into East Prussia at the extreme northern end is progressing and from Berlin reports come Russians forces entered Memel, a German Baltic Port. Fighting continues in North Poland but without marked result. On the extreme left it is reported that the Austrians are again assuming the offensive in Bukovina but without success.

In the west the Germans heavily bombarded the position gained by the French round Perthes and delivered an Infantry attack which was repulsed with heavy loss to the enemy. Sir John French reports no change. He says gallantry and dash of troops during the operations at Neuve Chapelle under Mr. Haig's able and determined leadership conclusively proved that sedentary work in the trenches has in no way impaired original fighting. It is reported up to date as 188 killed and 291 wounded. Cameronians lost 15 officers killed and Worcesters 13.

The Defence of India Act.
Comes into Force.

DELHI, March 22.

A notification has been issued in the Gazette of India extraordinary to-night directing that the Defence of India Act Sections 3 to 11 shall come into force from today in the following Punjab districts:—Lahore division; Lahore, Amritsar, Gurdaspur, Sialkot and Gujranwala districts; Jullundur division:—Kangra, Hoshiarpur, Ludhiana, Jullundur and Ferozepore districts; Multan division:—Multan, Jhang, Lyallpur Montgomery, Dera Ghazi Khan and Muzaffernagar districts.

Two Lakhs to the Hindu University.

DELHI, March 22.

Maharaja of Alwar has donated two lakhs to the Hindu University.

PUNJAB.

"C. M. Gazette" Cables.

LAHORE, March 22.

London, 18th March:—French advance in Champagne now gives them an outlook on the northern slope of the ridge ranging from Perthes to Maison in Champagne, greatly facilitating an attack on railway ranging from Bayancourt to Apremont behind the German lines. In Austria, official report indicates that the Russians are fighting on the southwestern bank of the Pruth. The "Daily Telegraph's" Bucharest correspondent anticipates that the Russians will shortly recapture Czernowitz. The "Daily Mail's" Bucharest correspondent says that the Russians are attacking with irresistible fury and Austrian retreat is imminent.

19th March:—The Daily "Telegraph's" Peking correspondent says China's action re. Japanese demands has considerably strengthened since the news arrived that the American Government on Saturday called Japan's attention to the guarantee contained in the Root Takafia agreement of frank communications between the two powers on all questions affecting pacification and informed Japan that America intended to protect all provisions existing between her and China.

The Anarkali Bazar Murder Case.
Death Sentence Confirmed.

LAHORE, March 22.

The appeal preferred by Sajjan Singh who was sentenced to death and forfeiture of property by Major Irvine Sessions Judge of Lahore, for murdering a Head-constable & attempting to murder Sub-Inspector Mahomed Musa, on the 20th February last in Anarkali Bazar, came on for hearing before Justices Rattigan and Chevis to-day in the Chief Court. Their Lordships rejected the appeal and confirmed the death sentence.

Price of Wheat.

Price of wheat here has again risen one seer within last two days in retail sales. Prices are expected to be easier when new crop is reaped within next two or three weeks.

A Dacoit Gang's Attempt.

Information has been received in Lahore that a gang of dacoits attempted to commit dacoity in the village Gurusar in Ferozepore district. The police received information of what was about to happen and resisted the dacoits one of whom was shot dead and it is believed that several others were wounded.

"Zemindar".

Its Proprietary Rights Transferred.

The "Zemindar" publishes a letter dated 19th Mar from Maulvi Zaffar Ali Khan in which he willingly transfers his proprietary rights in the said paper to his will.

CALCUTTA.

A Case Under Explosives

SYLHET.

Mr. H. E. Webster, Deputy Commissioner commenced the hearing of case in which is charged sixth criminal conspiracy under and with abetment of the throwing of a tent to endanger the life of Mr. Gordon, late of Moulvi Bazar.

యుద్ధము-అంగ్లేయరాజ్యము

దామగ్గ-క. వే. నరసయ్యచే వ్రాయబడి
దివాక్ బహదూర్ దాక్టర్ సర్ యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్
గారు అనుగ్రహించిన ఉపాధ్యక్షముతోడ
చెన్నపురి గవర్నరు లార్డ్ వెన్టెల్ లన్ డ్
మహాసియునకు ఆంకితము చేయబడినది.

ఈ పుస్తకమున నిప్పును విశోపాలో జరుగుచుండు
యుద్ధముయొక్క యథార్థ సమాచారములున్న అనేక సదృశ
ములకు విషయములున్న గలవు. యుద్ధమున గూర్చిన యథార్థ
వర్తమానము లందఱును జక్కగా నెఱుంగుటకై పుస్తకము
మహాపకారకమైనదని వైస్రాయ్ సహా గవర్నరులును,
కాన్సిల్ మెంబరును, ప్రొకటర్ జడ్జి జేలును కలాశాలాధీశులును
ఇంక ననేక మహాసియులును యోగ్యతా పుత్రికనిచ్చి యున్నారు.

ఈచరిత్రము ఇంగ్లీషునందు అవమానండును నచ్చొ
త్తించబడి యున్నది. ప్రతి యొకటికిని వెల ఆణాలు 0.8-0
తపాలాటాచి ప్రత్యేకము పుస్తకములు దొరకడిచోటులు:-

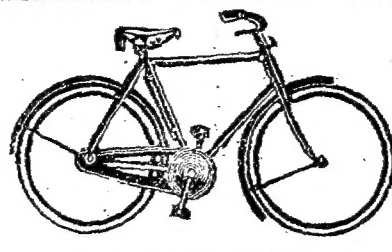
- 1. పు. వె. సుందరరామయ్య: 9, ఆనధానం రామస్వామయ్య
వీధి, ప్రాతచాకలపేట, మదరాసు.
2. జి. నాగసు బ్రహ్మణ్యరావ్ బ్రదర్స్: 8, కొండిసెట్టి వీధి
టిన్నె వెలివిడ్డె: ట్రావెల్ డ్రం, జాట్టిటవున్, మదరాసు.
హాని లేదు. నిశ్చయము. గణముకలిగి తిరును.

అన్ని విధములగు దుష్టవ్యాసలు, మూలశంకలు. మేహ
రణములు, పుండ్లమున్నగు నవియన్నియును 4 వారములలోనే
వదిలిపోవును. వారముకోజులకు సరిపడుచుండు వెల రు 5-0-0
రెండురోజులకు సరిపడుచుండు పువితముగ పరిక్షినిమిత్రము
పంపబడును నలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు వ్రమాకాంత హజరీ, బ్లడుస్పెషలిస్టు,
164/1 మానిక్టోలాస్ట్రీటు, (బీడన్ స్కేయర్) కలకత్తా.
Dr. Umakanta Hazari, Blood Specialist,
164-1 Manicktola Street, (Beaton Square) CALCUTTA.

వేలకుమందు.

ఈమానెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును.
చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రు
కలుపెరుగును. సీసా 0-4-0 వి.పి. సహా 0-8-0.
అమృతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.



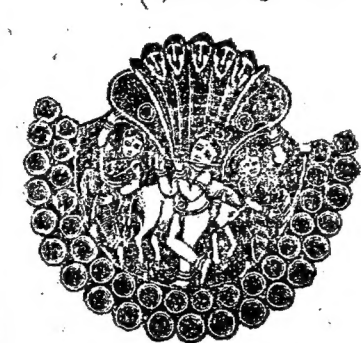
నమ్మకమయిన పనులు.

మోటారుపైకిళ్లు, వైకుకారులు, అనేక తరహాగా
అనేక కంపెనీలవారివలన తయారుచేయబడిన తైసికిళ్లు, త్రైసి
కిళ్లు, యందుకు కావలసిన నానావిధ పనిముట్లు, వాచీలు, హా
ర్వోనియములు, ముదలగునాటివి మాత్రం గలవు. మిక్కిలి
సరసమగు వెలలకు యిచ్చెదము.

ఒక్కసారి మా సరకలు పరీక్షించి, వెలు కనుగొని,
మంచి చెడ్డలనరయుటకు మహాజలను గోడుచున్నాము.
మాపాపులయై సికిలు, పంపునిముట్లు, సహా 58-8-0 మాత్రమే.
పటములతోగూడిన కేటలాగు ఆర్డర్లకొరకు పంపబడిన బంపెదము

ఎక. పి. చొక్కప్ప అందుకో.,
185, మాంబు రోడ్డు, మద్రాస్.

22-వ నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)



గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతీయవివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాగ్ల
చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
దొరకును కొనుగోరికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును
సదరక్ ఇండియా జావలెర్ మ్యూసుఫాక్టరీంగు కంపెనీ,
487, బంక సాలపేధి, సాహుకారుపేట, మదరాసు

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

తత్వార్థప్రదర్శిని.

ఈగ్రంథము అవమన కీర్తనాపమునను, తెనుగున
కందపద్యరూపమునను, ఘోటోతోడ వీరిచరిత్రము రూపరూప
మునను, ముద్రింపబడియున్నది. ఈత్రుకములకు వ్రాయు
వారికి యోగనిష్ఠయందుండు పటమును ఉపన్యసించు సు
యపురటమున్ను, అమర్చిన రెండుపటములున్ను. ఈనాయుగా
పూజించుటకయి చట్టమున నమర్చియుంచుకొనుటకు విగమయి
నది పంపబడును. వెల రు 0-5-0

పోస్టేజి తమచే యగును.

S. P. P. B. Y. S. Swami

Tiruvannamalai.

ప్రేమత్పరమహంస పరబ్రహ్మనంద యోగింద్ర
స్వామీలవారు, తిరువన్నామలై.

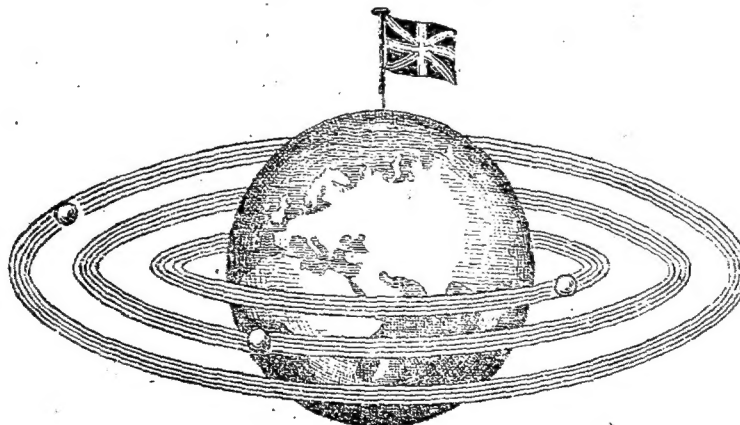
తామరతైలము



మా తామరతై
లము ఒక్కడతప్ప
ను ఆరు అణాలకు
కొని నాలు నైదు
సారులు రాచినయె
డల తామర నిర్మా
లమగును. నయము
కాని యెడల మీ
ఆరు అణాలు తిరిగి
తీసికొన వచ్చును.

తీట, నురద, వీనుగుగడ్డి మొదలగువానికి మంచి
మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ
పడినవారు దీనినలన తత్తణమే సుఖమును పొందిరి.
వేలకువేలు డగ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0
మత్పితాంజనముడిపో, రి, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

వ్రపంచయుద్ధము.



మనమోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహముననే భారలా పురుగును జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా పాక్షాత్ కాలక్షైర
పునిలె వివరించుచుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్ను, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్ను, చక్రవర్తులనున్ను, ప్రత్యక్షముగా జూచి
నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నుచుపైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచూచి.

త్వరతేయును! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమునలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్ను, యుద్ధనావలనున్ను హతముజేసి తుదకు
మండింపబడి సముద్రసాతమునకు హేతునైన ఎమడనను జూచియుంచురా? దానియొక్క నాయకుని జేలునునా? అది మద్రాసును ముట్ట
డించి జేసిన అనాగతిములను జూచియుంచురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్ను నుగ్గోధన మశ్వసమలవలె కాలాగ్నికి
హేతునైయుండెడి జర్మని ఆఫ్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుంచురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్ను నాకానాయ
కులనున్ను, వాయువిమాన నాయకులనున్ను జూచియుంచురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగఁగుండు చిత్రపటమును తెప్పించి
జూడుమ! చిత్రపటమునలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

మరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము
ప్రతియొక్క పటమును మౌలికజ్ఞుల జాట్టి నలగక భద్రముగాజేరుకొని పంపెదము. నేటికే వ్రాయండి!

విలాసము:— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

తొర పడుదు !

కొద్ది పోతులే గలవు !

మంచిగుణము!

బరొపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు ముఖ్యమైనది. మా ప్రకటనలలోనే ధర్మములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యాత్రయొద్దమని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథము కాదు. నిజముగా "బరొపాఖండమున" జర్మని మొదలగువారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా నెఱుఁగుటకు జర్మని యుద్ధమై మొదటిపట్టికరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. బరొపాఖండము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగుకొరవారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యాచరణముల క్షణతో జరివిరివలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివల నిర్మాణము. గతకాలమున బరొపాఖండమున మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయకుత్వమునందనవలె. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మారుబాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్చదశకుఁబడి, అధికారవిస్తృతము, రాజకీయము. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. వా ల్కన్ ట్రీ యుద్ధముల ఫలితములు. బరొపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుద్ధరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరణములు గలవు.

బరొపా యుద్ధము నింతటిపులముగా నిజకారణసహితముగా నెఱయ నదివరకువ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీసి చదివినవారికి విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలలో చిత్రములును, 6 పూర్వగ్రంథములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. సి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే రిలీవ్ భాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డర్ చేయవలసిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు. మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, బోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సారావరిల్లా.

ఇది వేదమునందలియుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయ్యపుపొట్టు, చనపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంఠు వలన పుట్టినాకలిగించును. నెత్తురును కుద్దిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తొడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తొడనే శరీరము బాగుపడును. స్త్రీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుటుంబమునందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగు బిళు ముంపు) నాగవల్లిలము వైపువలకు మంగు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

నం 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలన్ పుల మాన్యును. వాయువుబోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునోపుల బారదోలును. పొట్టబోగొట్టును.

చర్మముపైన రాచిన లోకలికి నొప్పించి

లోకలి నొప్పిలను వెంటనేమో గోలవు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషాచిట్టి చాచికొనిన మోడము గలుగదు.



అమృతాంజనము వ్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన అమృతాంజనమును. ఇక్కడ పుడు తయారగుచున్న కొత్తమందుగాదు. పదియేడెడ్లుగా ర్మి చేతమునకు పంపింప నాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబునెట్టివిధి, చెన్నపట్నం.

ఆకతానాగత పరిశ్రాంత్యసంఘము.

శ్రోత్రికాశ్రమములో జాతకభాగమును దేశోపకారముకొరకు వ్యాపింపజేయుట ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమై యున్నది. వలయువారు వారిజాతకముయొక్క నకలుగాని సుద్దుర జనకాలముగాని వ్రాసిపంపించవలెను. ఇందుకు గాను, జాతకము పుట్టినది లగాయత ఇప్పటివరకు జరిగిన యాత్రపుల ములు అనగా జాతకునియొక్క రూపము, ధనము, భూమి, కళత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వలె రాలు వీనిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి ఉచితముగా పంపబడును. ఇవన్నియు సరిగా యుజువిచ్చినయెడల నీసంఘముయొక్క ఖర్చుల క్రింద రు 500 పొపకలెను. అటు కిమ్మట ముందుజరుగబోవు యాత్రపుసంగ త్తులు పూర్తిగా పరిశ్రమచేసి శాస్త్రసమృద్ధముగా వ్రాసి పంప బడును. మిక్కిలి త్వరగా కావలసినవారికి గత ఫలములు 1 రూ॥కున్న అది యుజువిచ్చినయెడల భావిఫలములు 4 రూ॥ కున్న వి. సి. గా పంపబడును. సొమ్ము ముందు పంపినవారికి ముందుగా వి. సి. గా కోరువారికి తరువాతనున్న ఉచితము గా గోరువారికి అటతరువాతనున్న క్రమముగా వ్రాసి పంప బడును. జనకాలము సరిగానుండవలెను. అదేను వివరముగా వ్రాసిపంపించవలెను. ఆకెళ్ళ వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం. కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ధర్మసనములు

ఆర్ధరచేత వెంటనే పురమాయింది 8 రోజులలో పం పబడును. అన్ని రకములకును పొడుగు నెడల్పుల సమము. అం॥ 18 ల నెడల్పుగలది రు 1-0-0 22అం॥ 1-4-0; 24అం॥ 1-8-0. అదేరంధ్రకోటలత్తికతో 2-8-0 మొ॥ 10-0-0 ల వలె కను విలవగలవి పట్టుతో కడురవ్యముగా నేయించగలము. వివరములు వెలియగోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. పోస్టేజివేటుగా నియ్యవచ్చురలేదు.

విశ్వసనీయము.

పలువురు వ్యాఖ్యానములయందు వాడుచుండుటచే ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ప్రతిపదటికీ ముద్రించబడి. 52; పేజీల గ్రంథము. వెల 2-8-0 పోస్టేజి వేటు.

కవికల్పలత.

దీనికొక్కసారి జరిగినవారికి కవితారావ్యము లెల్లను గరతలామలకములై యుండును. అచ్చులో నున్నది.

గరిమెళ్ల సోమయాజి శర్మ.

కోటిపల్లి-గోదావరిజిల్లా.

మంచిగుణము! వనోపధి ఖర్చుపడినది!! వెనుక దొరుకవు!! ఈవంతుల కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్డెలార్పాటుగా, కోర్సుని కోడంద్రాపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము మేలైన జపాక పట్టువంచలు.



అనేక వంతుల కర్పవడినందు వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! కృంగారమున్ను గాగరికతయొన్ను గల మేలైనఅనుభవ పట్టువంచల వంతుగడినమాట అనా దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితిమి. పోగా మిగతొద్ది పంచవేలము! డమి యొన్నది ఇందులో ఎరువు, వన్నె

ఆకుపచ్చ, రోజు, వేనువన్నె ఇత్యాదిరంగులు గలవి క్లాస నియమైనవి, త్వరితముగా గోక్షమారనిడివిన్ని 25కూ, నెడల్పుగల పట్టువంచ 1కి 2-0-0 వం 1-కి తపాలఖర్చులు -0-40

డిటా రెండువంతుల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇంకా టి. సీలారామ మొదలియూర్, కి, కందప్ప మొదలినిధి, లిరువల్లికే., మదరాస్

సృష్టమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపుడు.

కరస్పాండ్లెట్టు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంబీడ్, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో సొమ్ము తిరుగ నీయబడును 100 మాత్రలు గల డీసా రు. 2-0-0. పోస్టుఖర్చులు పగయిరా క్రత్యేకము. నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు. కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో. (1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

బే గం సా హి సోప్

BEGUMSHAH SOAP

REGD No 37

ఒక తూరి ఉపయోగించుట కలం వేదమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడ పుతక కుద్దము గాను యెటువంటి మచ్చలు లేకయు ను బాధ లేక యును నిర సలమున చర్మముయొక్క ద్విభావమైన రంగును కాతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇదిఒకపే. వెల 8 రిల్లలు వెట్ట 1కి 1-0-0 వి పి ఖర్చు 4 అ ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బందరవిధి మద్రాసు

ఇంటిసామానుల అమృతము 4వ ఏప్రిల్ 1915 వ. తేదీ అదివారమునా ఉదయమున 8 గంటలకు టంగసాలరీధి (మింటస్ట్రీటు) లో నున్న 428 నంబరుగల ఇంటిసామానులన్నియును వెలమువేతబడును కొనినవా గా ఇంటివిడగొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవలె ను. 27 వ తేదీనాని ఆప్రాంతమున గాని ఆ ఇల్లంక మాడగోరు వారు చూచుకొనవచ్చును. ఇంక విశదవిషయములను తెలియ గోరువా రిదిగుక ఆద్రెసుకు వ్రాయవలెను టి స్వామినాధపిళ్ల, 118 పగళువాకము పాశోడ్డు, తేవేరి, మదరాసు

MADRAS.—Printed and Published by K. Nagaswami Rao at the Andhrapatrika Press, No. 6 & 7, Thambu Chetty Street, George Town